

Satkevičius Edvardas

**Galių, gudų,
vyčių, lietuvių
praeitis ir
dabartis**

Tikra Lietuvos istorija

Kaunas 2018

Satkevičius E.

Vyčių istorija

Kaunas: 2018. — 34 p.

Knygoje pateikiama trumpa galių, gudų, lietuvių, slavų tautų ir jų kalbų susidarymo istorija. Aptariama krikščioniškoji kalbinė inkvizicija ir jos sukelti slavinimo padariniai. Ištirta kalbų ir religijų įtaka pavardžių kitimui. Smulkiai išnagrinėta kariškių vyčių ir jų pavardžių istorija. Parodyta, jog vyčių pavardžių nešiotojai negali būti Lenkijos karalystės kilmės.

Knyga yra tik elektroniniame pavidale. Knygą galima platinti visomis dauginimo priemonėmis ne pasipelnymo tikslais be autoriaus leidimo.

Apie pusę knygos sudaro išrašai iš knygos

UDK 808.82-54

Satkevičius E.

Sa-236 Lietuviškos pavardės

Kaunas: 2012. — 206 p.

Knygoje pateikta daug papildymų ir patikslinimų, kurie atsirado po 2012 metų.

**Knygos maketavimą atliko autorius
Satkevičius Edvardas**

Ledynmetis ir tuoj po jo Galai ir jų kalbos

Galių paplitimas senovėje

Prieš 12 tūkstančių metų, kai iš Lietuvos traukėsi paskutiniai ledynai, prie Viduržemio jūros rytinės dalies ir Balkanuose jau gyveno **galiai**. **Galai** buvo lietuvių, prūsų, latvių (dabar vadinamų baltais) ir daugelio gretimų tautų protėviai.

Apie tą dalies mūsų protėvių kilmę iš Balkanų, Mažosios Azijos ir kitų gretimų kraštų rodo daug šiuolaikinių genomo tyrimų. Čia pateikiu tik vieno straipsnio nedidelę ištrauką. Straipsnio autorius per daug rusiškos dvasios, bet tai nedaug pakenkė tyrimo išvadoms.

<http://www.rodstvo.ru/forum/lofiversion/index.php?t1132.html>

Откуда появились славяне и «индоевропейцы» и где их прародина? Ответ дает ДНК-генеалогия, Анатолий Клёсов, Boston, Massachusetts, 02459,

<http://aklyosov.home.comcast.net>

Вестник Российской Академии ДНК-генеалогии, т. 1, вып. 3, стр. 400-477 (2008)

ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ПОЯСНЕНИЯ. ИСТОРИЯ ВОПРОСА

Как будет показано в этой статье, члены рода R1a1 на Балканах, которые жили там 12 тысяч лет назад, через двести с лишним поколений вышли на восточно-европейскую равнину, где 4800 лет назад появился предок современных русских и украинцев рода R1a1. Еще через несколько сотен лет, 4000 лет назад, они вышли на южный Урал, еще через четыреста лет отправились в Индию, где сейчас живут примерно 100 миллионов их потомков, членов того же рода R1a1.

времена этих походов в Аравию – 4 тысячи лет назад.

Pateikiu ištraukos vertimą.

Kaip bus parodyta šiame straipsnyje, prieš 12 tūkst. Metų Balkanų gentys, genomo R1a1 nešiotojai, gyvenę ten prieš 12 tūkstančių metų, atvyko į Rytų Europos lygumą, kur prieš 4800 metus atsirado šiuolaikinių rusų ir ukrainiečių R1a1 protėvis. Dar po kelių šimtų metų, prieš keturis tūkstančius metų, jie atvyko į pietinį Uralą, dar po keturių šimtų metų jie išvyko į Indiją, kur dabar gyvena apie 100 milijonų jų palikuonių, turinčių tą patį R1a1 genomą.

šių kelionių į Arabiją laikas buvo prieš keturis tūkstančius metų. Vertimo pabaiga.

Galių tautos ir kalbos labiausiai išplito prieš 5000 metų ir dėl visokių užkariavimų ar krikščioniškos kalbinės inkvizicijos daugelis iš jų turėjo perimti slavų, tiurkų, vokiečių ir kitas kalbas. Patys gyventojai, genomo R1a1 nešiotojai dažniausiai buvo tik kažkiek apnaikinami, bet nesunaikinami. Pateikiu kokią dalį sudaro genomo R1a1 nešiotojai įvairiose tautose.

https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%B0%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B0_R1a

Vokietijos suslavinti Lužicų gyventojai (**63 %**), ukrainiečiai (44 %), lenkai (apie 56 %), rusai (47 %), Indijos brachmanų Vakarų Bengalijos ir Uttar-Pradešo (72 % ir 67 %) atitinkamai, baltarusių (50 %), lietuvių (34 %), latvių (39 %), Kazanės totorių (iki 34-44 %), baškirių (26 %) (baškirių Saratovo ir Samaros srityse prie Volgos iki 48 %), Kubanės nogajų iki 50 %, tadžikų (**68 %**), kirgizų (64 %), Pamiro gyventojų (**82,5 %**). Skandinavijos kraštuose Islandijoje (23 %), Švedijoje (18-19 %), Norvegijoje apie (27 %), Irane (nuo 4 iki 25 %).

R1a1a1b1a1 (M458/PF6241) — переважно балто-слов'янська *гілка*, з максимальною частотою фіксована у Польщі, Литві, Чехії та Словаччині, але також зовсім звичайна в Північно-західній Росії і на Південному Сході України.

R1a1a1b1a1 (M458 / PF6241) - dažniausia baltų-slavų šaka, kurios maksimalus dažnis nustatytas Lenkijoje, Lietuvoje, Čekijoje ir Slovakijoje, bet taip pat gana dažnas Šiaurės Vakarų Rusijoje ir Pietryčių Ukrainoje.

Mano manymu lietuvių tarpe genomo **R1a1** paplitimas yra didesnis už 34 %, nes buvo paimta maža imtis pagrindinai iš centrinės ir šiaurės Lietuvos, kuri sąlygojo didelę paklaidą.

Galių kalbos senovėje

Jų kalbos buvo panašios į senąją jau sunaikintą prūsų kalbą, latvių kalbas ir senąsias dar nesukinietintas lietuvių kalbas. Jų kalbose nebuvo garsų **č, š, ž** ir buvo dažnas garso **r** naudojimas, kuris lietuvių kalbose dažnai pavirto į **l** ar **ž** garsus. Garsas **n** dabartinėse lietuvių kalbose naudojamas dažniau negu galių kalbose. Daugiskaitos vardininko galūnėje buvo garsas **-i**, bet nebuvo garsų **-ai**.

Teko atsisakyti senovės kalboms ir tautoms vokiečių mokslininko sugalvoto **baltų** kalbų ir tautų pavadinimo ir pradėti naudoti galių tautų ir kalbų pavadinimą. Baltų tautų ir kalbų pavadinimą galima naudoti tik toms galių kilmės tautoms ir kalboms, kurios yra prie Baltijos jūros.

Labai daug vietovių ir tautų, kuriose senais laikais buvo kalbama kalbomis panašiomis į lietuvių turėjo ar turi galių pavadinimus. Tokiomis tautomis ar vietovėmis yra Galicija, Galija, Latgali, Zemgali, galjegi Ispanijoje, Galilėja Palestinoje, go'ad` prie Maskvos, galatai Mažoje

Azijoje, galindai Prūsijoje, Galyat vietovė Pakistane, miestas Dunga Gali toje vietovėje, Gali miestas ir vietovė Abchazijoje, vardas Galia ir žodis galia. Tas platus galių žodžių ir pavadinimų paplitimas nulėmė **Galių** pavadinimo pasirinkimą toms senovės tautoms ir jų kalboms.

Senovės graikų ir lietuvių kalbų panašumai

Mūsų protėvių Balkanuose kalbos panašumą į lietuvių ir latvių kalbas vienareikšmiškai patvirtina daug graikų senųjų dievų pavadinimų, daug graikų pavardžių, daug vietovių pavadinimų ir kai kurie **Linijinio B** rašto užrašai rasti Graikijos Kretos saloje ir gretimose vietovėse.

Pateikiu kaip pavyzdį nedidelį sąrašą galių dievų iš Senovės Graikijos

Adonis – augimo dievas,. Donis yra mokestis už žemes

Afrodite Ἀφροδίτη – meilės ir grožio deivė .

Aproditė **Aphrodite** — **aprodyti**.

Agnė Ἀγνή — šviesiausia ryšys su ugnimi ir šviesa.

Akilejus Achilleus (Ἀχιλλεύς, Ἀχιλεός;. **Liūdėjimo**, **sielvarto** dievas. Akis lieja, verkia.

Achlys/'æklis/ (**Ancient Greek**: Ἀχλύς) — Aklius — miglos ar tamsos dievas

Alkibiadės Ἀλκιβιάδης — smurtas, — gal alkį vedęs ar alkio badas, badyti, bado.

Alfėjus Ἄλφειός — Alpėjus — upės dievas, Pe — upės žodžio šaknis u+**pe**, Al — šventumą reiškiantis žodis

Apollo (Ἀπόλλων, *Apóllōn*). Švento lauko dievas.

Palia, поле

Arėjas, Ares (Ἄρης, *Árēs*) – karo dievas. Rietis— rietenos, aras, arijas.

Augė – pirmoji šviesa;

Bija Bía – galios ir prievartos įkūnijimas, Bijoti, bijo

Demeter (Δημήτηρ, *Dēmētēr*) Grūdų, žemės ūkio, derliaus nuėmimo, augimo ir mitybos Deivė. **Dėmė, metyti, sėti.**

Didis (Dysis) – saulėlydis;

Dzeusas – vyriausias Olimpo dievas, žemės ir dangaus valdovas. Pas mus pomirtinis pasaulis buvo vadinamas **dausomis**

Ersa – ramos deivė, Dzeuso ir Selenos dukra.

Gaja Γαία (Gėja) – Žemės įkūnijimas, pirmapradė deivė. Gaja, gajumas, gyvumas

Galėjus Γαλεύς -

Gliades Γελαδύ Ηλιάδες – Pelkių nimfos.

([en:Helead](#)). Glitumas, Gliaumėti — **trauktis** **gliaumėmis; pelėti**: Stovinčiam vandeny akmuva greitai apgliaumi.

Geras Γήρας – senatvės įkūnijimas,

Glaukas – jūros dievas, jūreivių ir žvejų globėjas.

Glausti — duoti prieglaudą, pastogę, laikymą.

Priglaudžia skęstantį.

Hamadriadės – nimfos, buvusios medžio dalimi;

Gama, gamta, drevė

Hera Ἥρα– **Gera**. Santuokos deivė, Dzeuso žmona, Krono ir Rėjos dukra.

Himenajus – **Gimenajus** santuokos dievas.

Πιρίγια Илифия (taipogi – Ejlitija, Ilitija, Ειλείθυια - Elipia — Deivė gimdymo pagalbininkė. Kai kada ir priešiška jėga gimdant. Įlipti, lytėti.

Janeira Ιάνειρα - μια απο τις Νηρηίδες Svarbiausia iš Nereidžių. Žodis **ja** reiškia svarbiausia. Nerti — **Neira**, irtis

Kakija Κάκια – ydų ir sugedusios dorovės deivė. Kakuoti.

Kerės –, mirties dvasios. Užkerėti.

Kledon Кледоны (Κληδον) «Garsai». Jų šventovė buvo Smirne. Kledon – senovinė makedonų kalba, kliedėti, klegėti.

Kratos (Κράτος), **Kratosas** – jėgos ir stiprumo įkūnijimas,. Kratyti, pakratyti.

Letė Λητώ (*LētŌ*)– užmaršties įkūnijimas,

Manija – beprotybės įkūnijimas. Manyti, išsigalvoti.

Moras – pražūties įkūnijimas, gimė iš Niktės. Marinti, mirtis, sm‘ert‘.

Nerėjas Νηρέας – **Egėjo jūros** dievas,. Nereidų tėvas. Nerti, nardyti.

Nereidės Νηρηίδες – jūros nimfos, gražuolės Nerėjo ir Doridės dukterys. Nerti — Nerėjos;

Nerites (Νερίτης) — jūros dvasios,

Nike (Νίκη), Pergalės deivė naikinti, nykti.

Niktė Νύξ – nakties tamsa, pirmapradė deivė.

Niks — (Νύχ) . Nakties deivė

Driadès – miško nimfos; дrevè, дрова.

Elaisa (Elais) – aliejaus deivė. laistyti.

Panas Πάν Pan – piemenų ir bandų dievas.,

Visuose senuosiuose graikų dievų varduose nėra garsų **č, š, ž**, nes jų tais laikais nebuvo galių kalbose.

Dalies galių persikėlimas į Centrinę ir Rytų Europą

Maždaug prieš 5000 metų dalis Palestinos, Turkijos ir Balkanų gyventojų galių persikėlė į šiaurę ir apsigyveno Slovakijoje, Lenkijoje, dalyje Vokietijos, Lietuvoje, Baltarusijoje, Šiaurės Ukrainoje ir Centrinėje bei Pietų Rusijoje. Jie susąveikavo su vietiniais, finų kilmės gyventojais (jų genomas N1c1), kurie į šiuos kraštus atsikėlė prieš 6000 metų. Galiams sąveikaujant su vietinėmis gentimis jų kalbos kažkiek pakito, bet iš-laikė pagrindinius senųjų Balkanų gyventojų galių kalbų bruožus.

Latvių kalbose atsirado finiškas kirtis žodžio pradžioje. Lyviai, estai ir suomiai neturi galūnės vienaskaitos vardininke. Jų kalbų poveikyje latviams ir žemaičiams iškrito įvardžiai **as, jis, jūs** vienaskaitos vardininko gale ir liko tik garsas **-s** vaikas — vaks, žirgas — zirgs.

Jau prieš 5000 metų galių tautos Balkanuose turėjo pavardės su jų gale esančiais įvardžiais **as, es** (dabar aš) ir įvardžiu **jis**. Tas pavardes mūsų protėviai galiai atnešė į Lietuvą ir gretimas sritis. Tose pavardėse, senose Graikijos galių dievų pavadinimuose ir seniausiose lietuvių pavardėse nėra garsų **č, š, ž, c** ir **dž**.

Prieš 5000 metų iš Balkanų atneštų pavardžių sąrašas

**Angelis Babulis Bakas Balis Banis Baris
Delis Dimas Dukas Gabris Ganas Ganis Garis
Gekas Gikas Goga Kairis Kanas Karvelis Karalis
Karpis Katinas Kavalas Kepalas Kotas Ladas
Lekas Livas Mallis Manginas Manikas Melis
Minas Nikas Nikolas Paulis Pelenis Rallis Razys
Regalas Rokas Rubis Rudis Savas Stanis Stavaris
Trakas Valis Velis Vitalis Zika. Viso 51**

Šis sąrašas sudarytas iš graikų pavardžių žodyno ir patikrintas lietuviškų pavardžių žodyne. Dvi pavardės Mallis ir Rallis graikų žodyne užrašytos su dviem l.

Šios pavardės pagrindinai išliko valstiečių tarpe, nes valstiečiai nekeitė savo luominės padėties ir jų pavardžių antrosiose dalyse neatsirado vienskiemenių žodžių reiškiančių kitus luomus.

Tos pavardės rodo, jog dalies mūsų protėvių, kurie atėjo iš Balkanų, kalbose nebuvo kinų garsų **č, š, ž, c** ir **dž**.

Achajai užkariauja Graikiją

Maždaug prieš 4000 metų (Kitais duomenimis prieš 3600 metų) Centrinėje ir Šiaurės Europoje buvo laikinas klimato pablogėjimas. Tai galėjo būti po Tyro (Santorino) ugnikalnio labai galingo išsiveržimo Viduržemio jūroje. Ugnikalnis sunaikino didžiąją dalos dalį ir išmetė į atmosferą labai daug sieros junginių. Sieros junginiai gerai atspindėjo Saulės šviesą, o rūgštūs lietūs degino augmeniją. Apie klimato pablogėjimą byloja to laikotarpio nuosėdos ežeruose su mažu žiedadulkių kiekiu ir senuosiuose Grenlandijos ledynuose su dideliu sieros

junginių kiekiu. Visa tai slepiama nuo Lietuvos visuomenės.

Bado verčiami achajai traukėsi iš Centrinės ar Vakarų Europos ir užkariavo Graikiją. Jie nesunaikino vietinių gyventojų. Achajų kalbos buvo nepanašios į galių kalbas. Tai lėmė, kad ir dabartinė graikų kalba visai nepanaši į prūsų, latvių ir lietuvių kalbas. Graikijoje liko daug senųjų gyventojų, kurie buvo priversti naudoti achajų kalbas. Į achajų kalbas perėjo dalis gališko kalbinio palikimo. Senųjų gyventojų pavardės, kaip reikalingos apskaitai, išliko. Taipogi, išliko didžioji dalis senųjų dievų vardų ir dalis senųjų vietovių pavadinimų. Daug graikų vardų, pavardžių, dievų ir vietovių pavadinimų galūnių išliko gališki iki šių dienų. Vyriškai giminei išliko įvardžiai **as, es, jis, jūs**, o moteriškai giminei galūnės **–ė** ir **–a**. Net šiuo metu virš 50 graikų pavardžių yra tokios pačios kaip lietuvių. Kelis šimtus graikų pavardžių sunku atskirti nuo lietuvių, nors jų Lietuvoje ir nėra.

Dalis galių pradeda žygi į Kiniją ir Indiją

Maždaug prieš 4000 metų (Kitais duomenimis prieš 3600 metų) įvyko labai galingas Tyro ugnikalnio išsiveržimas Viduržemio jūroje. Jis išmetė į atmosferą labai daug sieros junginių. Orai Šiaurės ir Centrinėje Europoje laikinai atšalo, nes sieros junginiai gerai atspindėjo Saulės šviesą. Ugnikalnio išmesti į orą sieros junginiai sąveikavo su atmosferoje esančiais vandens garais ir virto sieros rūgštimi. Sieros rūgštis daug kur iškrito su lietumi ir sudegino daug augmenijos. Europoje prasidėjo badmetis. Didesniam žmonių skaičiui pasidarė sunku pragyventi.

Šios aplinkybės privertė kariškius ir kitus labiau veiklius ir judrius žmones ieškoti šiltesnių, geriau maistu aprūpintų kraštų. Tokiu būdu karingoji galių dalis kariai-arai (sename pavidale **ari**, su galūne **i** daugiskaitos vardininko linksnyje, kaip yra likę pas latvius **piekūni**, **ērgļi**) ir suslavintose kalbose kartu su žyniais pradėjo žygi į Aziją.

Didžioji dalių galių kariškių, o kai kurie ir su šeimomis, (lietuvių ir gretimų tautų protėvių) maždaug prieš 4000 ar 3600 metų, labai pablogėjus klimato sąlygoms Centrinėje ir Šiaurės Europoje, pradėjo kelionę į rytus. Jie užkariavo Šiaurės Vakarų Indiją ir išstūmė geltonąją rasę iš Vidurinės Azijos į Rytų Kiniją. Dalis jų apsigyveno Vakarų Kinijoje, Altajaus krašte, Baikalo apylinkėse bei dalyje Gobio dykumos. Tai patvirtina šimtai gerai išsilaikiusių mumijų Gobio dykumoje ir Tarimo baseine bei labai daug miestų, vietovių ir upių lietuviškų pavadinimų.

Vakarų Kinijoje ir Gobio dykumoje jie sudarė didžiąją dalį gyventojų. Indijoje jie sudarė tik valdantįjį sluoksnį (apie 10%) ir pasiliko valdyti senuosius Indijos gyventojus. Arų-sakalų vardas įėjo į istoriją kaip arijų užkariavimas, o apie galius visai užmiršo. Mongolijos gyvulių augintojai-klajokliai iki šiol vadinami **araty**.

Dar XIX amžiaus pabaigoje mūsų bajoras Grum-grzymajlo, kilęs nuo Naugarduko ar Lydos, dirbo mokslininku Sankt-Peterburge. Savo etnografinėje ekspedicijoje į Džungariją atrado, jog senovėje Vakarų Kinijoje gyveno baltosios rasės tautos. Jis nustatė dalies jų pavadinimus: usuni, dili, lini, gudy, guti, altai, sėli.

Senieji kinų metraščiai mini baltosios rasės tautas, kurios gyveno Vakarų Kinijoje. Vienos iš jų pavadinimas

buvo **usuni**, t.y. turintieji glaudų ryšį su **ūsais** (garsas **n** žodžio gale rodo glaudų ryšį, bet ne tapatybę. **Sarkienė** yra glaudžiai surišta su Šarka, bet tai **nėra Šarka**). Pavadinimas **usuni** labai tiko mūsų ūsuotiems protėviams su vešliais tankiais ūsais, nes kinams beveik neauga ūsai ir barzdos. Kitą baltąją tautą senieji kinų metraščiai vadina Din **Lini** ir pabrėžia, jog tai buvo šviesiaplaukiai žmonės, t.y. jų plaukai buvo linų spalvos.

Gudų susidarymas

Vakarų Kinijos Tarimo baseine ir Gobio dykumoje XX a. antroje pusėje rasta daug kapaviečių su labai gerai išsilaukusiomis mumijomis. Laidojimai vyko pirmame ir antrame tūkstantmetyje prieš mūsų erą. Didžioji dauguma mumijų kaukazietiško, t.y. aukštaitiško tipo. Apie 11 procentų mumijų priklauso geltonajai rasei. Maždaug 8 procentuose kapų kartu buvo palaidoti geltonosios ir baltosios rasės atstovai.

Rastos mumijos rodo, jog visiškas geltonosios rasės sunaikinimas Centrinėje Azijoje ir Vakarų Kinijoje neįvyko. Mišrių šeimų kapai su labai gerai išsilaukusiomis mumijomis, kuriuose palaidoti skirtingų rasių skirtingų lyčių atstovai yra pakankamas įrodymas, jog vyko glaudi sąveika tarp geltonosios ir baltosios rasės. Tos sąveikos pasekmėje įvyko dalinė kalbinė, paprotinė ir genetinė sąveika tarp galių ir geltonosios rasės (mongoloidų) tautų.

Gerai žinoma, jog didžiausi anatomiciniai pokyčiai klausos ir kalbos aparatuose vyksta tik vaikams iki 5 metų. Jei suaugęs žmogus susiduria su jam neįprasta kalba vyresniame amžiuje, kurioje yra garsai, kurių jis

negirdėjo vaikystėje, tai jis tų garsų negirdi, ar girdi iškraipytai ir dažniausiai negali jų ištartti.

Vakarų Kinijoje padėtis buvo kita, nes apie dešimtadalį gyventojų sudarė geltonosios rasės atstovai. Esant šioms sąlygoms galių vaikai iš pat mažens girdėjo kinų kalbų garsus ir jais naudojosi. Taip jie dažnai vietoje garso **d** išvardavo **dz** ar **dž**, vietoje garso **t** išvardavo **c**, **č**, **c'** ar **č'**, vietoje garso **s** išvardavo **š**. Kinų kalbų įtakoje galių balsiai **a**, **i**, **o**, **u** dažnai pavirsdavo nosiniais garsais **an**, **in**, **on**, **un**. Vėliau dalis vaikų naudojamų garsų perėjo suaugusiems, įsitvirtino gūdų kalbose ir tapo jų kalbų dalimi. Pavyzdžiui, žodis **ty** pavirto į žodžius **ten**, **tinai**, **ci**, **čy**, **čionai**, **čion**. Pavardė Sakaitis pavirto į Sakaičis, Sakaicis, Šakaičis.

Dalis genetinio ir kalbinio geltonosios rasės palikimo (garsai **c**, **č**, **dz**, **dž**, **š**, **ž**, dažnesnis **n** garso naudojimas) ir galūnės **-ai** įsitvirtinimas daugiskaitos vardininke vietoje galūnės **-i** perėjo galiams. Kinų kalboje nėra garso **R**. Šį garsą jie verčia į **L**, **Ž** ar net **Š**. Taip kinų kalbų įtakoje galių žodis **RAPI** lietuvių kalbose tapo **LAPAI**. Susidarė **gudai (gutai)**. Gudai (gutai) yra kažkiek sukinetinti galiiai ir jų tautas reikia laikyti kaip atskirą galių tautų šaką.

Vyčių pavardžių susidarymas

Krikščionybei sunaikinus runraščius, neliko tiesioginių duomenų apie mūsų protėvių pavardes didesnėje Europos dalyje. Mūsų protėviai, kurie apsigyveno Vakarų Kinijoje jau turėjo savo gališkas pavardes. Dalis tų pavardžių, ypač kurios baigdavosi kariniu įsakymu **į ty** kinų kalbų įtakoje pakito į **į čy**. Varnoit (Varno į ty) tapo Varnoiči (Varno į čy).

Vėliau, ryškėjant luominiams skirtumams tarp kariškių, dalis šių pavardžių pavirto į aukštesnį karinį laipsnį nusakančias su įvardžiu **jūs**, kuris senosiose mūsų kalbose buvo tariamas **vi** (visi, vi+si, jūs+čia). Taip Šakaičis tapo Šakavičis. Dar vėliau, įvardžiuotinant pavardes ir darant jas garbingesnėmis, pavardės gale atsirado dar vienas garbingas įvardis **jūs** ir Šakavičis tapo Šakavičius.

Taip maždaug prieš 3000 metų pagrindinei kariškių daliai (kariškių vyčių luomui) įsigalėjo vyčių pavardės.

Gališkas ir gudiškas palikimas Vakarų Kinijoje ir Altajaus krašte

Maždaug prieš 2200 metų kinai, hunai, uiguriai ir kitos tautos pradėjo užkariauti jau sugudintas galių gyvenamas vietas Vakarų Kinijoje ir gretimuose kraštuose. Karingoji judrioji galių dalis (gudai, gutai) pasitraukė į Vakarus ir dalinai į Šiaurės-Rytų Indiją. Dalis galių buvo užkariauti. Jie buvo priversti perimti užkariautojų kalbas, bet išliko daug vietovių, upių ir miestų gališkų ir gudiškų pavadinimų.

Kalnagūbris Tyan Shan Тянь-Шань T'an Š'an
T'an Š'an Ten Šan. Vietovės lietuvoje Šan cy
Šan čia Šančiai, žodis šonas.

Ujgurijos Miestai

Аксай Алтай (Altai) Балгунтай Ваškaus
Бирюля Вурлтокай Citai Зимунай Ertai
Калпен Карадува Карамай Карамгай
Карасай Карачи Киоктокай (Кёктокай)

**Куктокай Кульджа Кунас Куча Лепсинск
Manas Тайкушка Тентек, Toli Уластай
Usu**

Urumči (u+rūm+či, prie rūmų čia)
Upė Tekes miestas prie jos **Текес**.

Altajaus miestai

Горно Алтайск, Куюс, Сейка, **Онгудай**
(**Onguday**), Курай, Кулада, Купчеген,
Netoli Semipalatinsko Жинишке, Кобай,
Калтай,

Tautos

Altaj Ди Дили **Din-lini** Тангуты
([Khalkha Mongolian](#):Tangud) **Жуны Серы**
(сeлы, sèli) **Usuni**,

Булганский аймак [Теленгиты](#), (Lietuvoje Samogity)
Tęguty kaimas Lenkijoje prie senosios
Prūsijos sienos netoli **Barczewo**.

**Įdomi Ptolomėjaus pastaba apie gudus jo gyvenimo
laikotarpiu.**

Ptolemej spominje veliko ostrvo Skaniju, na kojem živi sedam
naroda od kojih se jedan zove **Goti** (Γούθαι). (Go?taj, gali
būti **Goi tai** ar **Gojų tai**, t.y. miškų gyventojai). **Gojų tai** bet ne
Gotai

Ujgurijos Upės ir ežerai

Большой и Малый Нарим, upė **Tarim**, upė
Тентек, upė **Баканас**, ežeras Lobnor **Лобнор**
(Luoburo). ežeras **Кукунор**.

Altajaus upės

Тишка, **Баранча, Куяча, Каянча, Улалушка**
Нарым, Бол. Улаган и в нем Пазырык, Калгуты,
Уланбрык, Уланка, Калбакая, Башкауc, Бол. Корбай,
Маргала, Телюбай, Кулада, Табатай, Улюта, Аккем,
Караак, Карагай, Карасу, Байджера, Джирала, Айгулак,
Сармай, Шавла, Куранди, Онгудайка, Улюта, руч.
Машелтой, Купчегень, Урсул, руч. Арбалой, Каянча,
Кулаш, Кольдемлиш, Еланду, руч. Мергинсу, Каралтай,
Тиндушта (ten dušta), Кунос, Улужай, Юшта,
На юго-восток от Семипалатинска при Усть Каменогорске
Кызылтас, Алдай, Алмасай, Жанатас, Алгабас, Сентас,
Алтайка, река Бол. Буконь,

Kai kurių Vakarų Kinijos ir Altajaus krašto pavadinimų paaiškinimai

Giti (Gitone).

Онгудай, ([Russian](#): Онгудай). Kaimai Gudaĩ Šilutės r. ir
Gudaičiai Joniškio r. Gudaraistis, pelkė. Varėnos r.

Уйгұры *Guriai* – Vilniaus miesto dalis, **guras** — kaubury-
rys, išsikišimas; kalno viršūnė. Lenkų **gura**, bet rusų **gora**.

Бурултокай — Burultokai miestas — burulis [avių patinas](#),
avių kergimo vieta. . . Vyčių kalboje **tok** — klojimas. Galėjo
reikšti avių laikymo pastatus.

Бурчун Berčiūnai – gyvenvietė dešiniajame [Nevėžio](#)
krante 6 km į vakarus nuo [Panevėžio](#), Burciany — kaimas prie
Jonavos — prie Neries prie V-VIII amžiaus Samogitijos
sienos. . . Balčiūnas, Burcian — pavardės. Burčionis —
toks senovės lietuvių kunigas.

Dykuma *Tākèlāmǎgān* — Takla Makan. Galėjo turėti ryšį su
makalu, amžinu maišymu.

Ežerai ir upės

Кукунор — *Kukavičius, Kukas* — pavardės

Лобнор (Luoburo). Lietuvoje Labanoras, *Labanoro ežeras* ir Labanoro giria. lobas — dauba, slėnys, loma: Lobas tarp dviejų kalnų esanti, upės vaga. klanas, pelkutė.

Баграшкель — bagras — ilga kartis, Bagras

Конче-Дарья — Išdziūstanti upė, —Končė, Koncevičius ir Končius —pavardės

Тентек, ten tek

Большой и Малый Нарим — **nerimstantis**, negalintis būti ramiu.

Баканас — Įteka į Balchašo ežerą, Baka, , ež. Trakų r., Pavardės: Bakanas, Bakanavičius ir Bakanauskas. Bakan — vyčių kalboje paršas.

Катунь и Бия —susijungus toliau **Обь**, оба или **обе**, abu, abidvi ar abi. Katunskas ar Katuński — pavardės.

Rusijos Altajaus upės

Тишка, pavardės Tiška, Tiškevičius, *Tiškai*. kaimas.:

Mažeikių r. **tiškas** — lašas, purlas

Улалушка, *Ūla* – upė, prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo I a.p.m.e. iki VI a.,

Майма, Mainia, Mainia (1), ež. Alytaus r.

Išdziūstantys ežerai

Лопнур, — Labanoras, ežeras, miestelis ir giria. Švenčionių r. prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo I a.p.m.e. iki VI a

Маргайсвка — Margaisvka — *Margava* [Kauno r.](#) *Margaiska* — *pavardė*. prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo V a. iki VIII a.,

Miestų ir vietovių pavadinimai

Толи — **Toleikiai** kaimai Klaipėdos ir Vilniaus rajonuose,.

Тoliai – kaimas, 3 km į pietryčius nuo Kretingos, netoli sienos su kryžiuočiais. Toliejai — k. Molėtų r., **Toleikis** pavardė

Кальпин —kalpas tarnas, vergas, kalpynas — nenaudėlis

Куча kučas (vok. Kutsche) vežimas, karieta, arklių šėrikas, arklininkas.

Таримская впадина — **Tarymo įduba. rimas** — ginčas, susirėmimas,. Labai audringa vietovė su pasikartojančiomis kuopomis lygumoje tarp aukštų kalnų (ta rimti, rymoti)

Маньай ir Манас **Man'ai ir Manas** Nuo žodžių manyti, manas ar mano. Maniai ([lenk.](#) Manie) – [kaimas Lenkijos](#) rytuose, , Mantviliškis , k. Kėdainių r. prie sienos su Vytauto Žemaitija

Карамай (Kelamayi), **Karamai** kelainis — pašiūrė, krama — parduotuvė vyčių kalboje

Эртай Ertai — eřtas — erdvus, platus, dukslus: Erta troba,

Текес Tekė

Керия Kerija — Kerijas pelkė. Molėtų r.

Карасай — **Karasai** — kaimas Indijoje, **Karasy** — gyvenvietė Čekijoje

Оазэ Кашгария — garuoti, garas, garija, garinis, Bulgarija, *Gariūnai*,

Iš smulkesnio Ujgurijos žemėlapio

Miestai:

Зимунай Zimūnai — *Žirmūnai* – Vilniaus dalis. *Žymūnai*

Куктокай, Kuktai – kaimas 8 km į rytus nuo Marijampolės, Kuktiškės — miestelis Utenos r. Kuktiškių piliakalnis datuojamas I tūkstantmečiu pr. m. e. - I tūkstantmečiu.

Карамгай,

Уластай, (Ūla štai) Ūlà upė ir ežeras Varėnos r. prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo I a.p.m.e. iki VI a

Кульджа, kuldyti, kergti, kulti,

Кунас, Kūna ež. Švenčionių r. prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo I a.p.m.e. iki VI a

Карадува,

Балгунтай, Alytaus r. Balkūnai, Širvintų r. Balkūnai. Visi prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo I a.p.m.e. iki VI a

Guntinas — upė, Luobos deš.int. Skuodo r.

Карачи, karačytis, kibti

Калпен, — Strėvos intakas **Kalpė**, Kalupė Kaimas pietryčių Latvijoje prie Daugpilio, siena nuo VIII a..

Корла (Kuerle), korla = karla: Mažo ūgliaus žmogus bus korla

Аксай, Карагай — Karagai , Karalgiris, k. Kauno r. netoli sienos su Vytauto Žemaitija

Лепсинск, Lepšiskiai – [kaimas Kauno rajone](#) ant Neries skardžio, prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo V a. iki VIII a., *Lepšinskas* — pavardė

Пустыня Гурбантунгут, gurbas —iš vytelių pintas [krepšys](#); ryt. [tvartas](#). naminių paukščių [ląsta](#), [narvas](#).

Хребет Тарбагатай — Bagotoji kaimas Marijampolės r.

Bagatas — pavardė

miestas ir kaimas, **Кунь-Лунь**, —kungas, kunigas, *Luniauskas* — pavardė. Kungušilai — kaimelis 24 km į rytus nuo Kauno

Тайкушка, taika, taikus, taikumas, taikusis,

Барда Pagėgių sav. Lumpėnų sen. kaimas **Bardinaī**. Istorinis vardas *Bardėnai*, *netoki Nemuno ir sienos su kryžiuočiais*.

Башкаус — Baškus, Baškys — pavardės.

Rusijos Altajaus vietovės

Сайдыс, Lietuvoje paplitęs vardas Saidas

Бирюля — miestas Birul Indijoje tarp centro ir šiaurės, [Birul](#), [Zaliv](#), [Rusijos](#) Jamale, Biruliškės – gyvenvietė į šiaurės rytus nuo [Kauno](#) prie Sarmatijos-Samogitijos sienos nuo V a. iki VIII a. Birulis — mažas, neišaugęs žmogus, Birulis — pavardė, Biruliški — miestas Latvijoje,

Тохары (to kary) изобразены на древних настенных картинах пещерных храмов Кизил и Кумтура, что вблизи современного китайского города Кю-Че (kutè) — в горах Тянь-Шань

Из исторических источников известно, что во II веке до н. э. тохары двинулись из северо-западного Китая в Фергану и Бактрию, (tikrovėje tai buvo dar gūdai, o tocharai susidarė vėliau)

Около 3800 лет назад до Китая докатилась первая волна арийских переселенцев

Netoli Semipalatinsko Кобай, , Жайма, Калтай, Жинишке
Šiauriau Semipalatinsko Sarnogaj Сарногай

Į pietus nuo Ust' Kamenogorsko Алмасай, Кызылтас,
Алдай, Жанатас, Алгабас, Сентас

Gudai (gutai), varomi iš Kinijos, atkeliauja į Europą

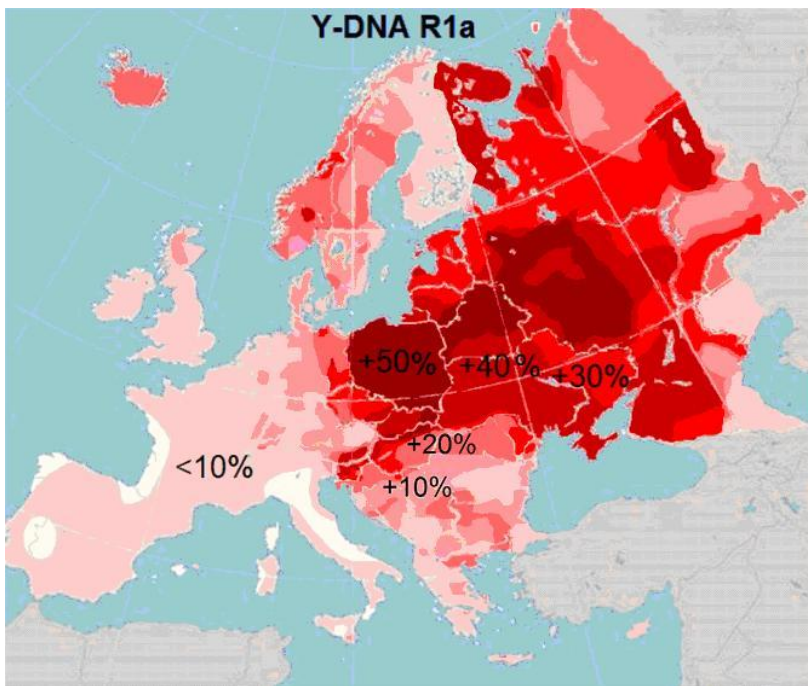
Gudai buvo priversti iš Kinijos trauktis atgal prieš 2200 metų, kai sustiprėjusi Hunų imperija užėmė Kiniją ir gretimas sritis. Dalis gudų pasitraukė į Šiaurės-Rytų Indiją ir ten sukūrė didelę valstybę bei vėlyvąjį sanskritą. Kita gudų dalis traukėsi į vakarus. Kinų metraščiai mini, jog jie pasitraukė į Vidurinę Aziją. Kariniu požiūriu jie buvo pasiekę aukštesnį lygį už Šiaurės ir Centrinės Europos tautas. Gudai ilgam nesustojo Vidurinėje Azijoje ir pradėjo žygį į Europą. Gudai per palyginti trumpą laiką užėmė didžiąją Sarmatijos valstybę, kuriai tuo metu priklausė dabartinė Šiaurės ir Centrinė Baltarusija, Pietų Lietuva, įskaitant didžiąją dalį jotvingių krašto, Šiaurės-Rytų Ukraina, dalis Pietų Rusijos ir dalis Lenkijos. Samogitijos valstybės, kuriai tuo metu priklausė dabartinė Aukštaitija, Centrinė ir Rytų Žemaitija, dalis Prūsijos ir dalis Latvijos, gudai neužėmė.

Vakaruose gudai pasiekė Reiną. Dalis gudų Vakarų Europoje, susimaišė su vietiniais keltais ir kitomis vietinėmis tautomis. Taip susidarė vestgotai. Apie gališkų ar gudiškų kalbų buvimą ar atsiradimą prie Labos upės, kuri dabar vadinama Elbe, vietovėse tarp Berlyno ir Hamburgo, buvo jau slavakalbės krikščionybės dalinai

suslavintos ir vėliau protestantizmo galutinai sunaikintos Polabų kalbos rašytiniai šaltiniai.

Pateikiu vieną Vikipedijoje rastą žemėlapi, kuriame tamsiai raudona spalva beveik atitinka gudų paplitimą Sarmatijos valstybėje po to kai ją I a. pr. m.e. užėmė iš Vakarų Kinijos atkeliavę gudai.

https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%B0%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B0_R1a

Daug gudų tautų (lužiči, bodriči, liutiči) apsigyveno Vokietijoje prie Labos (Elbės) upės. Kai kurie iš jų dar buvo vadinami dolenčani, kižani, gaveliani ir spreiviani. Lužičiai Elbę vadina *Łobjo ar Lob'o*. Tai primena luobą ir Kinijos Lobupo, t.y. įdubos ar luobo upę.

Dalis gudų apsigyveno dabartinės Rusijos ir Baltarusijos vietovėse. Tai radimiči, viatiči, tiverici, uliči, dregoviči. Krivičiai apsigyveno Dauguvos ir Volgos aukštupiuose Smolensko ir Polocko vietovėse.

Lietuvos, Rusijos ir daugelio kitų šalių mokslininkai, pataikaudami krikščionybei ir slėpdami gudų inkvizicinę kalbinę suslavinimą, paisto apie visokias slavų gentis, kurių nebuvo iki krikščionybės priėmimo. Tose vietovėse buvo galių ir gudų tautos bei kalbos, bet nebuvo slavų kalbų ir nebuvo jokių slavų.

Samogitija ir gudiškoji Sarmatija

Gudams I ar II a.pr.m.e. užkariavus gališką Sarmatijos valstybę, siena tarp Sarmatijos ir Samogitijos ėjo apie 10 kilometrų į pietus ir pietryčius nuo aukštaičių-dzūkų kalbų ribos. Maždaug nuo Šurpilų ir Pun'sko Lenkijoje, Merkinės, Aukštadvario, Vievio, Majš'aguolos (Maišiagalos), Švenčionių. Ši siena išsilaikė iki V a. Valstybių sienos buvimą įrodo dvi artimai išsidėsčiusios piliakalnių grandinės, kurios yra šiek tiek pasistūmėjusios į pietryčius nuo aukštaičių-dzūkų kalbų ribos. Istorinių archeologų nustatyta, jog ant šiose vietovėse esančių piliakalnių stovėjo pilys nuo II a.pr.m.e. iki VI a. Sieną dažniausiai ėjo upėmis. Abi valstybės prie sienos statė pilis. Sienos buvimą įrodo piliakalnių išsidėstymas, nes daug kur skirtingose upių pusėse yra piliakalniai ant kurių minimu laikotarpiu stovėjo pilys.

Gudams užkariavus Sarmatijos, o vėliau ir Samogitijos valstybę, vietiniai šių valstybių bajorai-kariškiai buvo paversti didžiojo kunigaikščio valstiečiais, vėliau vadintais karališkais valstiečiais, paliekant jiems jų pavardes. Tik nedidelė Samogitijos kariškių dalis buvo paversti didžiųjų kunigaikščių gudų kariškiais ir jiems suteiktos didžiojo kunigaikščio kariškių vyčių pavardės. Buvusioje Samogi-

tijos valstybėje dalis vietinių bajorų-žemvaldžių ir po Samogitijos užkariavimo išlaikė savo nuosavybę ir savo senąsias pavardes. Tai labai ryškiai matosi Žemaitijos bajorų tarpe.

Senajai gudų kalbai artimiausia yra Sarmatų valstybės užkariautojų gudų palikuonių, susimaišiusių su vietiniais jotvingiais, dzūkų kalba. Šia kalba kalbėjo pasienio vietovėse mažuose kaimuose ir viensėdijose (užsieniuose, zasc`ankuose, sodžiuose) gyvenantys kariškiai. Šios vietovės prasideda nuo dzūkų ir aukštaičių kalbų ribos ir tęsiasi į pietryčius ir rytus keliasdešimt kilometrų.

Gudams užėmus Sarmatijos valstybę, išliko valstybės pavadinimas, nors dažnai buvo naudojamas ir Gudijos pavadinimas. Vėlesniais laikais Gudijos pavadinimas išliko tik dabartinės Baltarusijos valstybės centrinei ir šiaurinei daliai. Bresto ir Pinsko apylinkės tiesiogiai nebuvo apgyvendintos gudų ir suslavinta polešukų kalba beveik neturi sukinietinimo požymių. Pietinės Baltarusijos Bresto ir Pinsko sritys nebuvo vadinamos Gudščina (Gutščina).

Gudų palikuonys nuo V a. užėmė Pietryčių Lietuvą (pietinę Samogitos-Samogitijos valstybės dalį). Siena ėjo Nemunu nuo Jurbarko iki Kauno, Nerimi nuo Kauno link Jonavos, Skarulių iki santakos su Šventąja. Toliau siena ėjo Šventosios upe link Vilkomiežo (Vilkmiškės, kuri paveldo naikinimo tikslu dabar pavadinta Ukmerge), Anykščių ir dar kažkiek už Anykščių.

Apie tai byloja piliakalniai priešingose upių pusėse ant kurių buvo pastatytos pilys V a. Čia verta paminėti labai didelę gudų pastatytą pilį. Piliakalnis randasi tarp senosios ir naujosios Karmėlavų.

VIII amžiuje valstybių siena nusikėlė iki Dubysos. Didžioji gudų pilis tarp Kauno ir Jonavos neteko karinės reikšmės ir buvo atiduota Karmos išpažinėjams. Nuo tada vietovė buvo pradėta vadinti Karm`aluova. **(Karm`a-luova = Karm`a + lova = Karm`o + lova = Karmos išpažinėjų nakvynės vieta.** Paveldo naikinimo tikslu Tarpukario Lietuvoje pavadinta Karmėlava). Pilies aptarnavimui ir valstybės sienos apsaugai buvo sudarytas didelis karinis valsčius. Valsčiuje buvo apgyvendinti didžiojo kunigaikščio kariškiai-gudai.

Senosiose Karm`aluovos kapinėse dar apie 2000-sius metus vyčių pavardės ant antkapinių paminklų sudarė apie 35 procentus visų pavardžių, kai Lietuvoje jos sudaro 14 procentų. Vyčių, iškarto priėmusių katalikybę ir gavusių teisę paveldėti žemę, o tuo pačiu pakeitusių vyčių pavardes į –auskų taipogi yra apie 35 procentus. Tai rodo, jog net po Pirmojo pasaulinio karo vyčių palikuonys Karm`aluovos apylinkėse dar sudarė ne mažiau kaip 70 procentų visų gyventojų.

Dauguma šių pilių prie Nemuno, Neries ir Šventosios pradėjo nykti VIII a. kai siena nusikėlė iki Dubysos ir šios pilys nustojo karinės reikšmės.. VIII a. gudai užėmė Žemaitiją iki Dubysos ir ten VIII a. buvo pradėtos statyti pilys. Ypač didelę pilį gudai pastatė prie Dubysos maždaug 4 kilometrai į šiaurę nuo Ariogalos. Apie šią pilį byloja didelis gana gerai išsilaikęs Darbutų piliakalnis. Šių pilių paskirtis buvo saugoti sieną nuo kuršių antpuolių. Jokių kryžiuočių ir jų žygių tais laikais dar nebuvo. Apie IX a. gudai, kurių dalis jau buvo gerokai susimaišiusi su jotvingiais ir aukštaičiais, užėmė ir žemaičių bei kuršių gyvenamą kraštą į vakarus nuo Dubysos. Tame krašte buvo kažkiek finų gyvenviečių,

kurios buvo išsidėsčiusios į pietus nuo Rygos įlankos ir siekė vietoves į pietus nuo Mažeikių ir Akmenės. Dar ir šiais laikais į pietus nuo Rygos įlankos gyvena lyvių likučiai, kurie kalba finų kalbomis.

Ispanų pavardėse visai nėra vyčių pavardžių. Senuose šaltiniuose rastos tik dvi pavardės **Eitazi** ir **Eitaci**, kurias sunku priskirti vyčių pavardėms, nes šiose pavardėse **z** ir **c** tikriausiai nebuvo tariamos **c** ar **č**. Ispanų ir portugalų kalbose nėra sukinietinimo požymių (nėra garsų **š**, **ž** ir daugiskaitos vardininke nėra galūnės **-ai**). Tai rodo, jog vandalai ir vėliau susidarę **vestgotai** ar kitaip vadinami **godai** buvo tik gudų vasalai. Tikrieji gudai, kurie susidarė iš galių Vakarų Kinijoje, pagrindinai apsigyveno dabartinių Baltarusijos, Lenkijos, Lietuvos, Ukrainos, Kroatijos, Centrinės ir Rytų Vokietijos vietovėse. Gudai tiesiogiai nedalyvavo Ispanijos bei Portugalijos užkariavimuose ir ten neapsigyveno.

Gudų, jotvingių, aukštaičių ir finų tautų sąveikoje susidarė gudiškai-finiškai-gališka lietuvių tauta.

Krikščioniškas Sarmatijos sunaikinimas

Krikščionybei pavyko suskaldyti Sarmatijos valstybę. 960 metais katalikišką krikščionybę priėmė vakarinė Sarmatijos valstybės dalis, kurią sudarė dabartinės Lenkijos centrinės ir vakarinės vietovės. Po krikšto Vakarinė Sarmatija pakluso Šventajai Romos imperijai. 980 metais Kijevas su Didžiuoju Novgorodu, t.y. rytinė

Sarmatijos dalis, priėmė pravoslavišką krikščionybę iš Bizantijos ir taipogi atskilo nuo Sarmatijos.

Likusi pagoniška Sarmatijos valstybės dalis buvo pradėta vadinti **Lietuva** arba **Litva**. Tik po 980 metų atsirado Lietuvos kaip valstybės pavadinimas, kuris jau minimas kronikose 1008 metais. Tos likusios pagoniškos valstybės pagrindą sudarė upių ištakų vietovė, t.y. gudų ir jotvingių gyvenamas kraštas, kuris apima dabartinę centrinę ir šiaurinę Baltarusiją. Iš šios vietovės išteka Nemunas, Neris, Dauguva, Pripetės intakai. Tai vietovė iš kurios išteka daug Rytų Europos upių, t.y. liejasi upės (nuo žodžių **lieti** ir **lyti**, kurie kai kur Rytų Lietuvoje tariami **liet** ir **lyt**). Dėl šios savybės vietovė buvo vadinama **Lietuva** arba **Litva**. Vėliau vietovės pavadinimas prigijo kaip valstybės pavadinimas. Valstybė buvo pradėta vadinti Lietuva arba Litva.

Vėliau Lietuvos pavadinimas išsiplėtė. Lietuvos vardu buvo pradėta vadinti ir rytinė buvusios Samogitijos valstybės dalis, t.y. dabartinė Aukštaitija.

Pietinė Senosios Lietuvos siena maždaug sutapo su Gardino ir Bresto sričių siena. Senesni Gardino srities pietinės dalies gyventojai dar po II Pasaulinio karo Bresto srities gyventojus vadino **polešuki**, o Bresto srities šiaurinės dalies kai kurie gyventojai Gardino srities gyventojus vadino **lic`viny**. Šitokie pavadinimai buvo naudojami vietinių Pružanų ir Ružanų gyventojų. Pružanai yra Bresto srityje, o Ružanai yra arti dabartinės Gardino srities. Apie 1600 metus Ružanai priklausė Naugarduko vaivadijai.

Lietuvių kalbų susidarymas

Gudams užkariaujant Samogitijos valstybę, į užkariautas sritis prie naujų pasienių buvo perkeliama daug gudų (dzūkų) kariškių. Vyko glaudi vietinių gitų (gitonų, aukštaičių) sąveika su gudais. Maži aukštaičių vaikai girdėjo gudams savitus garsus **an, in, on, un, c, č, dz, dž, š, ž**, daugiskaitos vardininko galūnėje garsus - **ai** ir dažnai naudojo savo kalbose. Įpratę prie tų garsų, jie ir užaugę juos vartojo. Tokiu būdu gudams saviti garsai buvo pradėti plačiai naudoti buvusios Samogitijos vietovėse, o vėliau pateko į Lietuvos valstybinę kalbą. Lietuvos valstybinėje kalboje yra daug gudiško (kinietiško), kalbinio palikimo (garsai **c, č, dz, dž, š, ž**, dažnesnis **n** garso naudojimas ir daugiskaitos vardininke galūnės **-aj (-ai)** naudojimas).

Dalis gudiško ir labai seno gališko kalbinio palikimo, kuris išliko krikščionybės suslavintose kalbose, apskelbta slavizmais ir yra pašalinta iš Lietuvos valstybinės kalbos (geras vėdras pakeistas kiauru kibiru, vyčių ir bajorų-žemvaldžių pavardės paskelbtos slavizmais). Tokia Tarpukario Lietuvos ir dabartinės vakarietiškos demokratines valdžių politika labai daug sunaikino seno kalbinio palikimo ir yra nusikalstama. Lietuvos valstybinė kalba tapo net kliūtimi tyrinėjant senąsias mūsų kalbas.

Slaviškų kalbų susidarymas ir išplitimas į šiaurę

Pirmosios slavų kalbos susidarė maždaug prieš 2300 metų Makedonijoje, po to, kai Aleksandras Makedonietis, užkariavęs Persiją, į Makedoniją atvarė daug iranėniškai kalbančių belaisvių ir juos pavertė vergais. Šie vergai, sąveikaudami su vietiniais vergais, kurie kalbėjo galių

kalbomis, sukūrė pirmas slaviškas kalbas. Slaviškos kalbos yra iranėnų ir galių kalbų sąveikos produktas, o todėl slavų kalbose iki pusės kalbinio palikimo yra iš galių kalbų.

Romos imperijos valdžia, negalėdama sustabdyti krikščionybės plitimo, 325 metais sudarė nusikalstamą sandėrį su krikščionyste. Krikščionybė gavo visas valdančiosios religijos privilegijas ir už tai įsipareigojo vykdyti Romos imperijos politiką, įskaitant imperijos priešų kultūrų, papročių ir kalbų naikinimą. Vienas iš labiausiai nusikalstamų krikščionybės įsipareigojimų buvo vykdyti krikščionišką kalbinę inkviziciją.

Pagal tą suokalbį dievo labiausiai mylimomis kalbomis buvo pripažintos lotynų, graikų ir žydų kalbos. Tik tomis kalbomis buvo leidžiama laikyti mišias ir rašyti šventus raštus. Kitomis Romos imperijos kalbomis buvo leidžiama melstis ir jos nebuvo laikomos nuodėmingomis. Romos imperijos priešų gudų ir galių kalbos buvo paskelbtos nuodėmingomis ir kiekvienas krikščionis privalėjo jų atsisakyti.

Tokia politika trukdė plėsti krikščionybę į galių ir gudų gyvenamas sritis. Tai matydamas Rytinės Romos imperijos caras Michailas 860 metais slavų kalbą pripažino kaip mišių ir šventųjų raštų kalbą. Tai leido slavakalbę krikščionybę išplėsti į šiaurę.

Slavų kalbos iš Makedonijos ir Pietų Ukrainos išplito į šiaurę, krikščionybei vykdant Romos imperijos politiką, t.y. vykdant krikščionišką kalbinę inkviziciją. Inkvizicija sunaikino didžiąją dalį Europos protėvių kalbų jas sulotynindama ar suslavindama. **Jokio slavų atėjimo į Europą, kaip skelbia biudžetiniai istorikai ir kalbininkai, nebuvo.**

Pusiau supravoslavintos ir pusiau sukatalikintos vyčių kalbos susidarymas

Dabartinė supravoslavinta gudų kalba (baltarusių kalba) susidarė po krikšto įvedimo Kijevo Rusijoje 988 metais. Tai buvo gudų valdomos Sarmatijos rytinė dalis. Pravoslaviška krikščionybė išplito iki Gardino srities ir net pasiekė Vilniaus krašto rytinę dalį. Krikščionybė reikalavo atsakyti pagoniškų galių ir gudų kalbų. Taip pravoslavybės reikalavimų dalis gudų kariškių pradėjo naudoti slavišką kalbą. Perimant kalbą, išliko daug gudiškų kalbos ypatybių. Kalboje išliko gudiškas dzūkiškas tarimas. Pravoslavybė į suslavintą kalbą atnešė garsą **h**.

Gudų palikuonys valdė Lenkiją. Krikščionybė per Čekiją ir Slovakiją 960 metais įsibrovė į pietinę ir vakarinę Lenkiją. Ji suslavino lenkų protėvių gudišką kalbą, bet išliko gudiškas tarimas ir gudiškos (dzūkiškos) pavardės.

Lietuva priėmė katalikybę iš Lenkijos. Lietuvoje katalikybė pradėjo diegti "nenuodėmingą" suslavintą lenkų kalbą ypač kariškių tarpe, kurie tiesiogiai priklausė Didžiajam kunigaikščiui; t.y. Lenkijos karaliui. Šios veiklos pasėkoje Lietuvoje ir Vakarų Gudijoje susidarė suslavinta didžiojo kunigaikščio kariškių-vyčių kalba. Vyčių kalboje liko dzūkiškas ir aukštaitiškas tarimas, daug aukštaitiškų bei dzūkiškų žodžių ir daug gramatinių ypatumų, skirtingų nuo lenkų kalbos.

Tuo metu jau daug LDK kariškių naudojo ar mokėjo supravoslavintas baltarusių ar Po prostu kalbas. Vyčių kalba susidarė šiek tiek įvedant lenkiškumą į **Po prostu** kalbą. Tų lenkiškumą įvedimas į kalbą leido teigti, kad kariškiai jau kalba lenkiškai. Pačią kalbą, gerai matydami,

jog ji stipriai skiriasi nuo lenkų kalbos, politiniais tikslais pradėjo vadinti daryta lenkų kalba.

Ši kalba yra jauniausia suslavinta kalba. Ji susidarė lenkiškajai katalikų bažnyčiai lenkinant LDK bajorus galius ir gudus (vykdant krikščioniškąją kalbinę inkviziciją) po lenkiškos krikščionybės įvedimo Lietuvoje. Ji yra tarpinė tarp baltarusiškų pravoslaviškų ir lenkiškų katalikiškų kalbų. Tai yra atskira kalba ir tai nėra joks lenkų ar baltarusių kalbų dialektas.

Lietuvoje ir Baltarusijoje suslavintą Lietuvos bajorų vyčių kalbą niekaip nenori atrasti Lietuvos ir Lenkijos biudžetiniai kalbininkai. Vykdydami katalikų bažnyčios ir Lietuvos valdžios paveldo naikinimo politiką, jie ją laiko daryta lenkų kalba.

Po prostu ir vyčių kalbų pavyzdžiai

Trakų rajono Po prostu kalbos pavyzdys

Ji susidarė ne anksčiau kaip prieš 1000 metų krikščionybei per Kijevą pravoslavinant aukštaičių, gudų (dzūkų) ir jotvingių kalbas.

Jak čitac' na Prostaj gavendz'a (Po prostu)

Mnohije zvuki kul'n'adzka^j gavendy saūpadajuc' sa zvukami litoŭskich aukštajtskich i dzukskich jazykoŭ. Pahetamu alfabet kul'n'adzka^j gavendy zroblèn padobnym litoŭskamu i slavackamu alfabetam.

Uvaha ! Uklan'onnyje (skosna) lityry **a, e, é, i, u, y** aznačajuc' **ydarénia** (akcent); ta jesc' aznačajuc' katoraju časč' slova treba vimaŭ'ac' sil'n'ėjė.

Lityry: **b', c', č' d', g', k', l', m', n', s', t'** treba vimaŭ'ac' m'achka, jak russskije бь, ць, чь, дь, гь, кь, ль, мь, нь, сь, ть. Hetyje lityry s pasl'a iduščej glosnaj literaj, treba vimaŭ'ac' jak

adzin slog **m'a** =мя, **s'a** = ся. Litera j poluglosna, pahetamu treba vymaũl'ac' atdzél'na **Mar'ja** = **Марья** = **Mar'+ja**.

Litera **y** aznačajec' cv'ordyj **i** zvuk, jak v pol'skam jazyku. V ruskam jazyku hetat zvuk aznačajuc' literaj **ы**.

Litera **ũ** aznačajec' karotkij poluglosnyj **u** zvuk, jak **j** aznačajec' karotkij poluglosnyj **j** zvuk (**byũ, pašoũ, prišoũ**). Heta n'è litoũskaja dlinnaja **ũ**.

Mnohijè kamp'utery nè prispasoblèny k Prostaj gavendz'a, a pahetamu n'e p'èčatajuc' litery **ũ** razam s literami s ptaškai i s litoũskimi literami **ą, ć, ę, é, ĩ, ś, ũ, ů** i literaj **ż**. V kamp'uterach literu **ũ** treba p'èčatac' fstaũkaj kapiravan'èm is simvalof.

C'omna nočka, chmarno n'ebo,
Adna zoran'ka haryc':
Mnoha jos'c' dz'eũčat na s'v'ec'e,
Ab adnej duša balic'!

Za kansul'tac'jami jak pisac' na **Prostaj** gavendz'a prašu pisac' u Kaũnas, I.Kraševskio 6-1 ali zvanic' pa telefonu 8-37-333116 Satk'eviču Edvardu. Elektronaja pošta satkevichius@yahoo.com;

Vyčią (lenkintų Lietuvos bajorų) kalbos pavyzdys

Ši kalba susidarė prieš 600 metų iš pravoslaviškos Po prostu kalbos po katalikiško krikšto įvedimo Lietuvoje, vykdant krikščionišką kalbinę inkviziciją. Tai tarpinė kalba tarp pravoslaviškos Po prostu kalbos ir katalikiškos lenkų kalbos.

Na vičskij gavendz'a — janzyku pravoslavizuvanych i pul'sčonych Litevskich bajoruf.,

Vymova: litery s pudjentyami kručkami **c', l', s', z', t', n'** — vymav'ac' m'entku jak rusk'a **цъ, ль, съ, зъ, ть, нь,**
l — vymav'ac' tvardu jak pol'ska **ł** tvarda. Pol'sk'a

glosy ě i š v vičskij gavendz'a pišuns'a litarami č' i š'. V vičskij gavendz'a pol'skich glosuf ě i š praktičn'a n'ema.

V davnych časach Aleksandar Makedonski pšipruvadžil dužu pl'enych (n'avul'nikuf) s Persiji. V'enkšusc' z ich gadali iran'anskimi jazykami. Začelas'a vzaimna dz'alan'a m'ajscovyh makedonskich, serbskich i bułgarskich jazykuf, pudobnyh du litefskich jazykof, z iran'anskimi. Tak 100 l'at du našyj ery zrubilis'a p'erša slav'ansk'a jazyki.

Pani mloda, jak jagoda,
A pan mlody sivy.
Pujachali na vassel'a,
Jak na jak'a dzivy.

Kaunas, Kraševskio 6-1, t.333116

Didžiojo kunigaikščio kariškių vyčių ir smulkių bajorų-žemvaldžių pavardės

Į Lietuvą vyčių pavardės pradėjo savo kelionę iš Vakarų Kinijos kartu su gūdais prieš du tūkstančius du šimtus metų. Šių pavardžių išplitimas sutampa su gudų išplitimu Vokietijoje, Ukrainoje ir Balkanuose. Šios pavardės išplito Europoje anksčiau už slaviškų kalbų paplitimą ir be abejonės gerokai anksčiau už Lietuvos krikštą ar Unijos su Lenkija laikus. 1528 metų bajorų karo prievolių sąrašai rodo, kad jau tada kai kuriuose Didžiajam kunigaikščiui priklausančiuose valsčiuose iki 90% didžiojo kunigaikščio kariškių turėjo vyčių pavardes.

Senosios galių kariūnų pavardės yra **Dabuleitis, Varnaitis, Kuleitis (Dabule+į+ti+jis, Varna+ į +ti+jis, Kule+ į +ti+jis)**. Vakarų Kinijoje kinų ir jų kalbų įtakoje garsas **t** pavirto į **č**. Galiams virstant gudais, šios pavardės savaimė tapo gudų kariškių pavardėmis **Dabuleičis, Varnaičis, Kuleičis (Dabule+i+či+jis, Varna+i+či+jis, Kule+i+či+jis)**. Didėjant skirtumui tarp atskirų kariškių, buvo įvedamas skirtumas ir tarp pavardžių. Aukštesnę padėtį užimantiems kariškiams, vietoje prielinksnio **į** buvo įterpiamas kilmingumą rodantis įvardis **Jūs**. Senais laikais vietoje žodžio **jūs** buvo naudojamas žodis **vi** ar kietai tariamas **vi***. Pavardės galūnėje esantis įvardis **jis** vėlesniais laikais taipogi buvo pakeičiamas kilmingumą rodančiu įvardžiu **Jūs**, Tokiu būdu susidarė kariškių vyčių pavardės **Dabulevičius, Varnavičius, Kulevičius**.

Hunams ir Kinų imperijai užkariaujant Vakarų Kiniją, daug gūdų patraukė į vakarus. Gūdai užkariavo didelę Sarmatijos valstybę. Kartu su jais į Sarmatijos valstybę atkeliavo ir gūdų kariškių pavardės. Daug gūdų kariškių buvo apgyvendinta dabartinės Dzūkijos vietovėse, kurios tais senais laikais buvo pasienio vietovės ir ribojosi su Samogitijos valstybe. Čia iki dabar yra daug gūdų kariškių ir aukštesnio kariškių luomo — vyčių pavardžių turėtojų.

Besiluksniuojant kariškių luomui, pradėjo skirtis ir atskirų luomų pareigos. Žemesnio **-ičių** luomo kariškiai turėjo tik ginti valstybę, o aukštesnio luomo kariškiai **vyčiai** turėjo dalyvauti karo žygiuose į svetimus kraštus.

Gudiškajai Sarmatijai užkariaujant Samogitijos valstybę, tikriausiai jau dalyvavo tik aukštesnio luomo kariškiai **vyčiai**. Po užkariavimų daug gudų kariškių-vyčių

buvo atkelta į Lietuvą ir gudiškos vyčių pavardės išplito Lietuvoje. Kariškiai -ičiai nedalyvavo Samogitijos užkariavime ir todėl dabartinės Baltarusijos vietovėse -ičių pavardžių yra daug, o Lietuvoje jų beveik nėra.

Vyčių pavardžių plitimas vyko ne tik gudams atsikeliant į užkariautas vietoves, bet ir vietinius kariškius pervedant į karinę tarnybą gudų kunigaikščiams. Vietinius bajorus pervedant į karinę tarnybą didžiajam kunigaikščiui, jie buvo perkelti į kariškių luomą ir jiems suteikiamos smulkių bajorų-kariškių vyčių pavardės.

Lenkijoje, įvedant krikščionybę, vyčiams, kurie gyveno Didžiojo kunigaikščio (vėliau karaliaus) žemėse, už krikščionybės priėmimą buvo suteikta teisė paveldėti žemę ir jie tapo smulkiais bajorais-žemvaldžiais. Jiems vyčių pavardės (**Dabulevičius, Varnavičius, Kulevičius**) buvo pakeistos į smulkių bajorų-žemvaldžių pavardes (**Dabuliauskas, Varnauskas, Kuliauskas** ir t.t.). Pavardžių keitimu buvo parodyta, jog krikščionybę priėmę kariškiai yra labiau nepriklausomi už žemės nuosavybę neturinčius kariškius, bet kartu nusižeminę ir priklausomi nuo dievo ir aukštesnių valdovų (Dabulius — kieno?, Varnaus — kieno?, Kuliaus — kieno?). Nepriklausomiems žemvaldžiams ir smulkiems kunigaikščiams, kurių žemės nepriklausė Didžiajam kunigaikščiui, (Oginskas, Palubinskas ar Palubenskas, Masalskas) to nebuvo padaryta (**Ogins — kas?, Palubins — kas?, Masals — kas?, bet ne kieno**).

LDK, krikščionybės įvedimo palengvinimui ir paspartinimui, Jagela (Jagėlo, bet ne Jogaila), Lenkijos karalystės pavyzdžiu, išleido privilegiją, kuria kariškiams, neatidėliotinai priėmusiems katalikybę, buvo suteikiama teisė paveldėti žemę

ir jie buvo pervedami į smulkių bajorų žemvaldžių luomą. Tuo pačiu jiems buvo pakeičiamos pavardės. Karpavičius tapo Karpausku. Žemiau pateikiu šios privilegijos esminės dalies vertimą į Lietuvos valstybinę kalbą.

Jogailos 1387 m. Vasario 20 d. privilegija krikštytiems bajorams.

Privilegija skelbė:

- 1) bajoras, priėmęs katalikų tikėjimą, ir jo teisėti palikuonys turi teisę į žemės nuosavybę,** t.y. tai, ką jau turi lenkų šlėkta, ir tai daroma tam, kad nebūtų teisių skirtumo vienoje karalystėje;
- 4) bajorai atleidžiami nuo ūkio darbų, išskyrus pilių statybą ir remontą;**
- 5) bajorui prievolė palikta ta pati — persekioti priešą,** t.y. dalyvauti karo žygiuose;
- 6) kas nepriims katalikų tikėjimo arba nuo jo atsimes, neteks visų šių teisių.**

Šia privilegija pasinaudojo apie pusė kariškių-vyčių. Taip Karmėlavos (Karm`aluovos) senosiose kapinėse 1991 metais dar apie 80 procentų pavardžių ant antkapinių paminklų sudarė bajorų pavardės. Apylygiai maždaug po 35 procentus sudarė vyčių ir smulkių bajorų-žemvaldžių, kilusių iš vyčių, -auskų pavardės. Toks pavardžių pasiskirs-tymas rodo, jog V amžiuje sudarytą karinį Karm`aluovos (dabar kažkodėl vadina Karmėlava?) valsčių iki Perestrojkos pagrindinai buvo apgyvendinę dar V amžiuje atkeltų gudų vyčių-kariškių palikuonys.

Tik prie sienos su kryžiuočiams atiduotos Žemaitijos (Samogitijos) dalimi, kur Vytautas atgabeno daug kariškių, politiniais sumetimais nebuvo skatinama kuo

greičiau priimti katalikybę. Taip į šiaurės vakarus nuo Kėdainių Ruoščių kapinėse yra vyčių pavardės ir beveik nėra -auskų pavardžių. Po Žemaitijos atgavimo, kapinėse pradėti laidoti ir Žemaitijos smulkūs bajorai, tiesiogiai nepriklausantys didžiajam kunigaikščiui.

Vyčiai carinės Rusijos laikais

Caro įsakai luomų sutvarkymui

Prasidėjus samdomos, gerai apmokytos kariuomenės laikmečiui, vyčiai neteko savo reikšmės. Dalis jų perėjo į samdomą kariuomenę, o kiti tapo nuomininkais, samdiniais ir net lažininkais. Dauguma jų užmiršo apie savo ir savo pavardžių kilmę.

Pirmas labai didelis smūgis vyčiams buvo suduotas po 1831 metų sukilimo. Didžiąją daugumą sukilėlių sudarė bajorai-kariškiai. Caro valdžia siekė sumažinti bajorų skaičių, juos tarpusavyje suskaldyti, tuo pačiu sumažinant galimų būsimų sukilimų dalyvių skaičių. Smūgis buvo nukreiptas į smulkius mažą įtaką turinčius ir mažiau apsišvietusius bajorus, kurie naudojosi paprotine teise ir nevedė savo kilmės dokumentų.. Tuo tikslu caras Mikalojus I 1831 m. spalio 19 d. išleido įsaką:

Указ "О разборе дворянства в западных губерниях и об упорядочивании этого рода людей".

Įsako vertimas:

„Apie dvarininkų luomo suskirstymą Vakarų gubernijose ir apie šių luomų žmonių sutvarkymą“.

Šis įsakas griežtai atskyrė įsiteisinusius ir neįsiteisinusius bajorus.

Reformą privalėjo įvykdyti patys Lietuvos bajorai. Tai suskaldė aukštesnių ir žemesnių luomų bajorus tarpusavyje.

Įsakas reikalavo iš bajorų įrodyti savo bajorišką kilmę bei turėti tam tikrą turta, kad būtų pripažinta atitinkama luominė padėtis. Įgyvendinant įsaką, labai daug bajorų buvo įrašyti kaip valstiečiai ar miestiečiai. Įsakas nereikalavo, pasikeitus luominei padėčiai, keisti pavardes.

Daugelis turtingų bajorų iš LDK nenorėjo tarnauti carinėje kariuomenėje ir jos administracijoje. Tai matydamas **caras 1852 m. balandžio 21 d. išleido įsaką**, priverčiantį atlikti privalomąją tarnybą. Jei, dvarininkas-katalikas turėjo ne mažiau 100 įskaitinių baudžiauninkų, tai jo sūnūs nuo 18 metų amžiaus privalėjo atlikti privalomą administracinę tarnybą tikros Rusijos gubernijose, arba atlikti tarnybą caro kariuomenėje.

Kitas labai didelis smūgis vyčiams buvo caro paskelbtas ir įvykdytas baudžiamos panaikinimas. Po Lietuvos-Lenkijos valstybės trečio galutinio padalinimo 1795 metais, caras pasiskelbė dar ir Didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu. Tokiu būdu žemės, anksčiau priklausiusias Didžiajam Lietuvos kunigaikščiui, perėjo caro nuosavybėn. Didžiojoje dalyje Didžiojo kunigaikščio žemių gyveno vyčiai. Naikinant baudžiamą baudžiauninkams buvo sudarytos sąlygos savo dirbamą žemę išsipirkti iš bajorų-žemvaldžių. Caro žemės nebuvo atiduotos išsipirkimui ir didžioji dalis vyčių liko bežemiais. Naikinant baudžiamą, Caras atidavė didžiąją dalį bajorų-žemvaldžių žemių valstiečiams. Savo žemes jis nenorėjo atiduoti vyčiams. Tokį savo poelgį Caras pagrindė tuo, kad daug vyčių dalyvavo 1863 metų sukilime prieš carinę okupaciją ir

todėl jų kaip bajorų ir žemės savininkų skaičių reikia žymiai sumažinti. Dauguma vyčių tapo plikbajoriais be nuosavybės ir be teisės išsipirkti apdirbamą žemę. Tapę bežemiais, jie buvo priskiriami prie valstiečių ar miestiečių.

Dabar Lietuvoje vedantys istorikai, kalbininkai bei spauda mėgsta naudoti pašiepiantį plikbajorių pavadinimą, bet nenori paaikškinti priežastis, kodėl jie tokiais buvo padaryti. Gal jie taip reiškia „padėką“ už priešinimąsi priimti krikščionybę ir dalyvavimus sukilimuose?

Bajorų palikuonys XX amžiuje

Didžiulį smūgį Lietuvos bajorai patyrė dėl socialdemokratinės krypties partijų veiklos. Šiose partijose didelę įtaką turėjo žydų tautiniu pagrindu sudarytos nusikalstamos grupuotės (prašau nemaišyti žydų tautą su tautiniu ir religiniu pagrindu suorganizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis). Šios grupuotės, siekdamos savo viešpatavimo JAV ir Europos valstybėse, naudojo lygybės ir brolybės šūkius tautų paveldo ir pačių tautų naikinimui. JAV nusikalstamų žydų grupuočių apmokamos Rusijos nusikalstamos žydų grupuotės (Trocko, kurio tikroji pavardė Bronštejn, vadovaujamos) įvykdė Didžiąją Spalio revoliuciją ir užgrobė valdžią. Lengvesniam rusų valdininkų išvaramui ir lengvesniam valdžios postų užėmimui šios grupuotės panaikino luomus ir tautybes.

Socialdemokratinųjų organizacijų skleidžiamų pažiūrų ir krikščionybės įtakoje Lietuvos socialdemokratinė valdžia tuoj po I Pasaulinio karo panaikino luomus ir luomines privilegijas. Kalbinio bei pavardinio paveldo naikinimo tikslais tyliai uždraudė spaudoje, vadovėliuose ir net

moksliniuose straipsniuose net užsiminti apie luominius pavardžių skirtumus.

Iki šiol televizijoje ir vadovėliuose draudžiama net užsiminti, jog beveik visi Lietuvos slavakalbiai bajorai buvo LDK, o ne Lenkijos karalystės kilmės. Tautos skaldymo tikslais buvo ir yra vykdoma nežabota propaganda, jog bajorai yra lenkai ir jiems vieta Lenkijoje. Buvo slepiama, jog Lietuvos bajorų kalba yra atskira kalba, nors ir turi daug panašumų lenkų kalbai. Buvo duodama suprasti, jog Lietuvoje gali likti tik sulietuvėję bajorai, t.y. tik tie, kurie atsisakys suslavintos lietuvių-vyčių kalbos, šaipysis iš jos ir dievins Lietuvos valstybinę kalbą. Buvo vedama propaganda, kad bajorai rodytų „patriotizmą“ ir savo pavardes keistų į valstiečių pavardes. Akivaizdus tokios veiklos pavyzdys yra Lietuvos valdžios priimtas pavardžių įstatymas, kurio esmines ištraukas pateikiu.

Pavardžių įstatymas

Dėmesio!. Autoriaus pastabos įrašytos pasvirusiomis raidėmis

Vyriausybės Žinios, I dalis, Kaunas, 1938 m.
gruodžio 23 d. Nr. 629. 4506. 593-594 pusl.

Pavardžių įstatymas,

III. Pavardžių taisymas

14

Atitaisomos šios lietuvių pavardės: (iš *esmės priverstinai*) —

- 1) turinčios slaviškas priesagas,**
(tikrovėje turinčios labai senus LDK kariškių ir vėlesnius smulkių žemvaldžių luominius požymius)
- 2) verstos į kitas kalbas ir**
- 3) iškreiptos svetimų kalbų įtaka** (dažniausiai *seni lietuviškumai, išlikę suslavintose kalbose*).

Ištaisomos šios lietuviškos pavardės:

- 1) **tarminės ir** (*Yra naikinamas vietinis paveldas*)
- 2) nukrypusios nuo bendrinės kalbos dėsnių (*Yra sudievinotos valstybinės kalbos taisyklės, bet ne dėsniai*).

17

Asmeniui, kurio pavardė atitaisytina ar ištaisytina (*iš esmės priverstinai — autoriaus pastaba*), vidaus pasą duodanti įstaiga siūlo pasirinkti pavardę iš Pavardžių Žodyno pagal pataisytą lytį, atitinkančią jo pavardę.

Jeigu toks asmuo per vieną mėnesį nepasirenka atitaisytos pavardės, tai ją iš Pavardžių Žodyno parenka vidaus pasą išduodanti įstaiga (*Akivaizdus prievartavimas*).

20

Suinteresuoto asmens prašymu, greta jo pataisytos pavardės, Vidaus Reikalų Ministrui sutikus, gali būti įrašyta ir senoji pavardė. (*Praktiškai to padaryti negalima*)

V. Mokesčiai

27

Lietuvio svetimos kilmės pavardei keisti prašymas ... atleidžiami nuo ... mokesčio ...

VI. Baigiamieji nuostatai

28

Ligi išleidžiant Pavardžių Žodyną pavardės taisomos Vidaus Reikalų Ministro nurodymu.

Pasirašė: Respublikos Prezidentas

A.Smetona

Ministras Pirmininkas

V.Mironas.

Pastabos apie Pavardžių įstatymą

Mironas Vladas gimė 1880.VI.22 Rokiškio rajone. V.Mironas 1904 m. baigė Peterburgo dvasinę akademiją. 1929—1938 m. buvo vyriausiu Lietuvos kariuomenės kapelionu. V.Mironas Tarybų Sąjungą valdžiusių nusikalstamų grupuočių represijų auka, mirė 1954 Vladimiro kalėjime.

V.Mironą reikia gerbti kaip represijų auką. Iš kitos pusės jį reikia smerkti kaip smetoninės diktatūros šalininką ir naikinančios mūsų paveldą krikščionybės politikos vykdytoją, aktyvų mūsų kalbinio, istorinio, paprotinio ir senojo pagoniško paveldo naikintoją.

Labai daug pavardžių, kurios Lietuvos pagrindinių kalbininkų ir istorikų pateikiamos kaip lietuviškiausios, yra svetimos graikiškos. Tokiu būdu remiantys biudžetinais kalbininkais ir istorikais, beveik nelieta lietuviškų pavardžių ir lietuvių kilmės žmonių Lietuvoje. Įdomu, kiek dar tęsis valdžios vykdomas žmonių kvailinimas apie jų kilmę?

Vyčiai XX amžiaus pabaigoje

Kelis tūkstančius metų vykdyta luominė politika ir vyčių atranka nulėmė tai, kad vyčiai labiau linkę į karinį gyvenimą. Tą parodė 1918—1920 metų Lietuvos kariuomenės sudėtis ir pasiektos pergalės. Gėdingą 1940 metų Lietuvos kariuomenės kapituliaciją tam tikra dalimi lėmė ir labai sumažėjęs vyčių skaičius kariuomenėje. Vyčių karinį polinkį parodo 1991 metų įvykiai, kai iš 26 žuvusiųjų 27% sudarė vyčių pavardžių nešiotojai, nors jie Lietuvoje sudaro tik 14% visų gyventojų.

Prieš Perestrojką ir jos metu Tarybų Sąjungos saugumo (KGB) vadovybė pagrindinai buvo sudaryta iš žydų tautiniu pagrindu suorganizuotų nusikalstamų grupuočių. Ji per 1991 metų rugpjūčio mėn. pabaigoje įvykusį pučą galutinai sutriuškinimo TSRS Komunistų partiją. Po pučo TSRS saugumo (KGB) vadovaujama Lietuvos Sąjūdžio vadovybė pasijuto, jog jau pilnai paėmė valdžią Lietuvoje ir atvirai pradėjo lietuviško paveldo naikinimo politiką. Pateikiu pavyzdį.

„Kauno aidas“, 1991, gruodžio 20-27, Nr.44(108) straipsnyje „Lietuviškas pavardes — lietuviškiems pasams“ rašė:

„Ypač daug lietuvių kariūnų „atlietuvėjo“ 1938m., lenkams paskelbus ultimatumą“. „Apsistosiu tik ties viena **„šlovinga“** priesaga **-ovič, -avič, -evič**“. „Pvz., „Juozevičius“ **visai nereiškia, kad** dabar liaudyje taip populiarius „Juozas“ **buvo „Vyčius“ (Karžygys)**, o tai, kad Juozas turėjo sūnų, kurį sulenkėjęs ponas ar lenkų kunigas kažkada užrašė Juozaičiu (Juozo sūnum), bet lenkiškai...“. „Taigi kol „...pravda“ dar nepaskelbė..., **reikia išversti ne kailius, o pavardes.**“. **„Jie net — ne lietuviai...“**. „Nagevičius“...visai ne Nagius..., o Nagaitis...“.

Tai nusikaltimas, nes siūlo aukštaitiškas ir dzūkiskas bajoriškas pavardes pakeisti žemaičių valstiečių pavardėmis ir taip sunaikinti bei sujaukti dalį mūsų praeities ! Tuo metu Kauno Sąjūdžio vadovų tarpe buvo A.Katkus, A.Vaišnoras ir V.Nezgada, kurie vėliau aktyviai darbavosi V.Landsbergio konservatorių partijoje.

Kauno Sąjūdžio vadovybė, tikriausiai pritariant Lietuvos Sąjūdžio vadovybei, vadovaujama TSRS saugumo (KGB) ir gerai žinodama, jog vyčiai sudėjo du kart daugiau galvų už Tėvynės laisvę, negu jų paplitimas Lietuvoje, išvadino vyčių pavardžių nešiotojus išverstakailiais, „sušlovino“ juos ir pareikalavo naikinti jų pavardes ! Buvo siūloma vyčių pavardes pakeisti į „lietuviškas“ ir labiau „patriotiškas“ su galūnėmis -aitis, nors siūlytojai žinojo, jog 1991 m. šių valstiečių pavardžių nešiotojais sudėjo mažiau galvų už Tėvynės laisvę, negu jų paplitimas Lietuvoje.

Nuo 1991 metų pabaigos, nežiūrint į oficialius protestus, Sąjūdžio vadovai, kurie užima vadovaujančius postus Seime, iki šiol neatsiprašė vyčių pavardžių nešiotojus už šį per jų spaudą įvykdytą mūsų pavardinio paveldo suniekinimą. Tos pačios iš Sąjūdžio išaugusios grupuotės 2009 metais vėl bandė priimti pavardinio paveldo naikinimo įstatymą. Tik protestai sustabdė šio įstatymo priėmimą.

Seimas, vykdydamas Sąjūdžio vadovų politiką, iki šiol nepanaikina įstatymo, kuris 1939 metais uždraudė vyčių pavardžių nešiotojams užimti valstybines pareigas. Ar ne gėda Seimui, kad Nagevičius turėjo pasidaryti Nagiu-Nagevičiumi ar tiesiog Nagiu ir tuo pačiu sunaikinti dalį savo pavardinio bei kalbinio paveldo?

Dar vienas pavyzdys.

Juozas Lebionka. Spekuliacijos bajoriška kilme — tai tautos skaldymas, Lietuvos rytas, 1997.06.19 Nr.141. Ištrauka .

“... Lietuvos bajorų ainiai, jūsų protėviai praeityje ... engė mūsų, valstiečių ainių, protėvius. ... O **gal jūs, Lietuvos tikri ir netikri bajorai, paskaičiuosite, kiek 1991 m. sausio 13 diena žuvo ir buvo sužeista prie Televizijos bokšto jūsų ir mūsų luomų atstovų?**”

Pastaba. Paskaičiavus gavosi, jog **1991 m. už Lietuvos nepriklausomybę žuvo ne mažiau, kaip 53% bajorų pavardžių nešiotųjų.**

J. Lebionkos ir laikraščio „Lietuvos rytas“ (buvusios Komjaunimo tiesos) melas ir tikslai gana akivaizdūs !

Lietuvos valdžios apmokami kalbininkai, vykdo valdžios ir katalikų bažnyčios užduotį naikinti lietuvių tautą ir jos paveldą. Žemiau pateikiu dar keletą šio naikinimo įrodymų.

Aršus katalikas profesorius **Zigmas Zinkevičius**. ("Vyčiai" ir jų kalba. Dienovidis, 1996 rugsėjo 6, Nr.34) rašė: "Satkevičius šiai **kalbai pavadinti sugalvojo "vyčių" vardą**, kurį veda **iš suslavintų** lietuviškų pavardžių **priesagų —avičius, —evičius** (iš **-ovič, -evič**), tiksliau jų elemento **-vič**, nors iš tikrųjų **tarp žodžio vytis (vyčiai) ir to elemento nėra** kilmės požįriu **nieko bendra**". "Klaidingas yra ir šių priesagų siejimas su Lietuvos bajorais....Tai nesąmonė.". "Pirmiausia, smerktinas **lingvistinis nemokšiškas** sukuriant "vyčių" pavadinimą iš pavardinių priesagų —avičius, —evičius."

Autoriaus pastaba. Z.Zinkevičius „tikriausiai nežinojo“, jog lietuvių kalbos sudurtiniai žodžiai yra sudaromi iš vienskiemenių žodžių. Priesagos pavadinimas atsirado smarkiai pakitusiose kalbose, kuriose jau sunku atsekti vienskiemenius žodžius. Lietuvių kalboje rašybos taisyklės reikėtų aiškinti per vienskiemenius žodžius, o ne per išgalvotas priesagas. Z.Zinkevičiaus elgesys verčia galvoti, jog jis pats, jo tėvai ar seneliai savanaudiškais tikslais susibajorino savo pavardę, o dabar, pakitus aplinkybėms, vėl nori atsistatyti valstietišką pavardę. Luomų ir luominių pavardžių naikinimo požįriu trockistų-socialdemokratų veikla Rusijoje po 1917 m. Socialistinės Spalio Revoliucijos (nusikalstamo perversmo) ir Z.Zinkevičiaus veikla sutampa.

Dar vienas pavysdys.

A.Vanagas, V.Maciejauskienė, M.Razmukaitė. Lietuvių pavardžių žodynas, Vilnius, "Mokslas", t. 1, 1985. "**...hibridinės pavardės, kurių kamienai yra lietuviški, bet priesagos** svetimos, dažniausiai

slaviškos (pvz., Butrimavičius, Akmantavičius, Alminauskas ir kt.)”.

Abiem atvejais netiesiogiai duodama suprasti, jog bajorai yra ne lietuviai. Lietuvos valdžios apmokami tautos ir jos paveldo naikintojai įtikinėja žmones, jog Lietuvos bajorų pavardės ir jie patys atėjo iš slaviškų kraštų, o todėl bajorų kilmės žmonėms vieta Lenkijoje ar kitose kalbiniai suslavintose valstybėse. Toks žmonių įtikinėjimas labai padėjo lietuvių supriešinimui po I Pasaulinio karo ir Vilniaus krašto atidavimui Lenkijai.

Po Perestrojkos, vykdant neregėto masto šiuolaikinį lietuvių išvaramą iš Lietuvos bei išsklaidymą po Vakarų pasaulį, ši išgalvotų „slaviškų priesagų“ priemonė yra gana veiksminga ir yra plačiai naudojama. Ji padeda išvartytiems iš Lietuvos lietuviams greičiau užmiršti savo praeitį, kilmę ir tapti paklusniais globalistų tarnais.

Labai akivaizdus kalbinio ir pavardinio paveldo naikinimo veiklos pavyzdys yra Prano Kniūkštos knyga.

Pranas Kniūkšta. Vilniaus kraštas ir lietuvių kalba, Vilnius, "Mokslas", 1990. — 80.

Knygoje nei vienu žodžiu neužsiminta apie seniausią Vilniaus krašto baigiamą naikinti lietuvišką gūdų (dzūkų) kalbą ir suslavintas vietines Po prostu ir vyčių kalbas. Nei puse žodžio neužsiminta apie prieškarinių krajovcų lietuvišką dvasią ir veiklą. P. Kniūkšta savo knygoje vaizduoja, jog nieko nežino apie slavakalbių lietuvių judėjimą bei jų laikraštį Fschodnia Litva. Pats P.Kniūkšta yra dirbęs mokytoju Rytų Lietuvoje ir, rašydamas knygą, gerai žinojo apie vietines suslavintas gimtąsias kalbas, kurias negalima priskirti lenkų kalbai.

Šioje knygoje giedamas himnas Lietuvos valstybinei kalbai ir aiškiai rodoma, jog reikia sunaikinti visą Vilniaus

krašto kalbinį palikimą. Knygoje duodama suprasti, jog galima kalbėti ir politikuoti tik apie Lenkijos, Lietuvos ir Rusijos valstybines kalbas, o apie vietines gimtąsias kalbas net negalima užsiminti. Tai puikus pavyzdys, kaip Lietuvos garsieji kalbininkai tęsia krikščionišką kalbinę inkviziciją šiais laikais ir naikina vietines gimtąsias kalbas.

Apie krikščionybės suslavintų ir apgautų lietuvių "blogą" elgesį P.Kniūkšta rašo: „Taip gali elgtis ne tikri lenkai, mokantys gerbti save ir kitus, o **nutautę ir mankurto** liga užsikrėtę vietos gyventojų palikuoniai.“ 53-54 pusl. Tai rašydamas P.Kniūkšta puikiai žinojo, kad tik jo jaunystės metais (1962 metais) II Vatikano suvažiavimas atsisakė kalbų naikinimo ir niekinimo politikos bei jų skirstymo į dievo išrinktas ir nuodėmingas.

Po suvažiavimo žmonių gimtosios kalbos jau nebuvo laikomos nuodėmingomis ir net buvo skatinama pradėti jas naudoti mišiose. Tokiu būdu tik po Suvažiavimo Lietuvoje mišios buvo pradėtos laikyti valstybine Lietuvos kalba, bet ne lietuvių gimtosiomis kalbomis. P.Kniūkšta, tęsdamas krikščioniškąją kalbinę inkviziciją, žinoma, negalėjo ir nenorėjo vietoje žodžių „**nutautę ir mankurto liga užsikrėtę** vietos gyventojų palikuoniai“ parašyti „*krikščionybės nutautinti ir krikščionybės toliau apgaulinėjami* vietos gyventojų palikuoniai“.

PAVARDŽIŲ PAVELDO NAIKINIMAS LIETUVOJE PO PERESTROJKOS

Seniausi mūsų vardai išliko pavardėse. Pavardės yra vienas iš brangiausių mūsų paveldų, nagrinėjant bei atstatant kalbas, prigimtinę pasaulėjautą bei luominį palikimą. Prieš 5000 metų dalis mūsų protėvių atkeliavo nuo Viduržemio jūros rytinės dalies ir atnešė pirmines

pavardes. Iki šiol virš 50 pavardžių yra tokios pat kaip Graikijoje. Dar virš 100 pavardžių šaknys yra tokios pačios kaip Graikijoje, nors galūnės jau skiriasi.

Katalikų bažnyčia, Europos Sąjunga ir joms pataikaujanti Lietuvos valdžia viską daro, kad sunaikintų senąjį pavardžių paveldą. Lietuvos valdžia ir jos pavaldume esanti LR Švietimo ir mokslo ministerija neleidžia į jokus vadovėlius nieko rašyti apie LDK buvusias luomas, jų tarpusavio santykius ir luomas atitinkančius pavardžių požymius.

Iki šiol vykdoma politika, kad kuo daugiau žmonių pakeistų savo pavardes, t.y. kuo daugiau sunaikintų savo kalbinio, pavardinio ir luominio palikimo, po taip vadinama "atlietuvinimo" priedanga. Visiškai nieko nedaroma, kad būtų išsiaiškinta, kiek gališko, gudiško ir vėlesnio lietuviško palikimo išliko Lenkijos karalystės ir Maskvos Didžiosios kunigaikštystės pavardėse, nes tik po to būtų galima kalbėti apie slavizmus lietuvių pavardėse.

Susipažinus su senaisiais dokumentais, kyla klausimas, kodėl labiausiai išgarsinti šiuolaikiniai Lietuvos kalbininkai ir pavardžių kilmės tyrinėtojai Z.Zinkevičius, A.Vanagas, V.Maciejauskienė, M.Razmukaitė ir kiti teigia, jog Lietuvoje pavardės plačiai paplito tik XIX amžiuje, o apie luominius požymius neužsimena net Lietuvių pavardžių žodyne. Jų teigimu, tik valstiečių pavardės, kurių yra apie 40%, priklauso lietuvių tautai ir kalbai (dažniausiai tai graikiškos pavardės), o visų kitų luomų pavardės, kaip ir kitų luomų palikuonys tikriausiai yra ne lietuvių, o išverstakailiai.

Žymiausių kalbininkų melas išryškėja iš Vytauto dovanojimo Kaltinėnų bajorams rašto ir žemiau pateikiamo dokumento ištraukos.

Lietuvos TSR istorijos šaltiniuose 102 ir 103 puslapiuose,

rašoma:

“**1517m. gegužės 24 d.** Aš,
Martynas Valčkavičius, vadinamas **Radvila**,
Maišiogalos pavieto žemininkas, šiuo skelbiu ...
Be to, tam pat altoriui užrašau 24 žmones
valstiečius, priklausančius minėtam dvarui ... :
1.Jurgis Mažgel**onis** 13.Andrius Ratkū**nas**
2.Stanelis Bagdziū**nas** 14.Bagdonas Monkū**nas**
3.Bernotas Dosk**onis** 15.Jonas Ginvain**onis**,
4.Skapas Pašk**onis** 16.Jurgelis Burn**onis**,
5.Vitkus Eičiū**nas** 17.Povilas Stečiū**nas**,
6.Stonkus Strelčiū**nas** 18.Tomas Mičiū**nas**
7.Jurgis Daunor**onis** 19.Rudzys
8.Jonkus Jurg**ionis** 20.Juška Pečiū**nas**,
9.Pečiulis Jučiū**nas** 21.Jonušis Petil**onis**
10.Stanius Milašiū**nas** 22.Poška Mangin**onis**
11.Mikša Daujot**onis** 23.Mikalojus Močiū**nas**
12.Vaitkus Daujot**onis** 24.Bartkus Burn**onis**.

... o sudarant šį patvarkymą, ... užrašymą, ...
dalyvavo mano giminaičiai, **būtent kilmingieji**

1.Masia **Gintautienė** su savo žentais,
2.Baltramiejus Sirdaugavičius,
3.Mikalojus Sungavičius,
4.Mičia Bartoševičius su savo sūnumis,
5.Albertas Kriščiūnavičius.

Tai yra daryta ir duota Maišiogaloje
klebonijoje ... 1517 d.g. metais”.

Iš šio rašto aiškiai matosi, jog karališkųjų valstiečių
pavardės buvo sudurtinės ir sudarytos iš seno lietuviško
vardo ir įvardžio **jis**, vietinė kalba **anas, ūnas, onis**, o
Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio bajorų ir kilmingųjų

sudurtinių pavardžių antrasis žodis **vyčius** (ne **yčius**) reiškė kariškių ir karvedžių luomą.

Šio rašto originalo lenkų kalba lotyniškėmis raidėmis ar suslavinta kanceliarine kalba kirilica autoriui neteko matyti. Galėjo būti, jog verčiant raštą į lietuvių kalbą, pavardžių galūnės buvo sulietuvinotos pridodant jų gale įvardžius **jis** ar **as**. Todėl kai kurių karališkųjų valstiečių pavardžių galūnių sulietuvinimas, atliekant vertimą, gali būti neteisingas. Įvardžio **as** = **aš** (įvardžiuotiniame įvardyje **ūnas** = un + as) platus naudojimas pavardžių paskutiniame vienskiemeniame žodyje kelia kai kurias abejones, nors po reformacijos paplitimo valstiečių pavardės nebuvo trumpinamos.

Šiame rašte paminėta **Gintautų** pavardė priklauso labai senoms ikikrikščioniškoms kilmingų giminių pavardėms.

Tokie deriniai, kaip Vitkus Eičiūnas, Vaitkus Daujotonis, Juška Pečiūnas, Bartkus Burnonis, **gali reikšti dvi pavardes — vieną pagal tėvą, o antrą pagal motiną**. Pirmas asmenvardis beveik visų valstiečių yra nekrikščioniškas ir šiais laikais dažniausiai vartojamas kaip pavardė. Įvardžiai **ka** ir **kus** pavardžių gale rodo, jog tai buvo Samogitijos valstybės bajorai. Sarmatijai užėmus Pietrytinę Samogitiją, jie buvo paversti kunigaikščio valstiečiais. Visi bajorai jau 1517 metais turi vieną pavardę ir vieną krikščionišką vardą. Vien vyriško prado įvedimas pavardėse vyko lėtai ir šie deriniai gali būti įrodymu, jog vyriško prado įvedimas 1517 metais dar nebuvo pasibaigęs.

Pavardžių paveldo naikinimas plačiai vykdomas šiais laikais. Žydų religiniu pagrindu (dievo išrinkta tauta) suorganizuotos nusikalstamos grupuotės ir jų sukurta

krikščionybė stengiasi trumpinti pavardes, išmesti lytį atspindinčias galūnes, panaikinti mergaičių ir ištekėjusių moterų pavardžių skirtumus ir kilmę menančius luominius pavardžių skirtumus. Apie tai liudija įvairiausi Lietuvos valstybinės kalbos komisijos sprendimai pavardžių klausimais.

Didžiojo kunigaikščio žemių tvarkytojai ir karvedžiai

(pavardes, užrašytas kirilica, pateikiu lietuviška abėcėle)

**Avramovič Chodkiewicz Kastevičius
Chwiedorowicz Hlebowicz (Glebavičius)
Jundzilovič Kuncewicz Koributovič
Meleškovič Melevič Narbutovič
Naruszewicz Januszkewicz Petkovič
Rackowicz Sologubovič Sakavič
Šymkevič Tyškevič Vol*owicz
Jakubovič Jonavič.**

Visos mano rastos pavardės iš laikotarpio nuo 1400 iki 1700 metų buvo vyčių pavardės. Galėjo pasitaikyti ir ne vyčių pavardžių, nes aš atlikau labgebinį žvalgomąjį, o ne kruopštų mokslinį tyrimą.

Jagelai diegiant katalikybę, dalis vyčių jau turėjo tam tikras pareigas valstybėje ir žemės nuosavybę. Jiems jau nereikėjo gauti teisę paveldėti jau jų nuosavybėje turimą žemę ir tai sąlygojo, kad jie nepakeitė savo pavardžių.

Kunigaikščių pavardės

(čia i-kietąją žymiu raide y, kaip ji žymima istoriniuose dokumentuose). Pavardėje **Liubeckij** pirma **i** raidė reiškia minkštino ženkla, bet ne garsą **i**.

Bagrynovski Boratinski Bolkonski Dmitreevič,

Dol'skij	Druckij	Dubrovicki	Duchnič
Duda	Glinski	Golovnia	Gorski
Golovčinskij	Golšan'ski	Kapusta	Konoplia
Giedrojč'	Jamontovič	Ivanovič	Korecki
Košyrski	Krošynski	Kurpskij	Liubeckij
Masalski	Mikitinič	Mstislavski	Odincevič
Oginski	Ostrovski	Ovločimski	Ozeryckij
Polubenski	Puzyna	Solomerecki	Senski
Slucki	Sokolinski	Svirski	Toločynski
Timofeevič	Videnicki	Višnevečki	Žeslavski
Zbarskij	Žykomski	Žyžemski	Miski (totorių kunigas)

Matome, kad beveik visos kunigaikščių pavardės, atmetus pavidėje klausiamąjį įvardį **ki**, reiškia nepriklausomybę, savistovumą (yra vardininko linksnyje): **Dol's, Glins, Košyrs, Ozeric, Višneveč, Krošins, Korec, Ogins, Polubens, Sens, Svirs**. Pavardžių sandara verčia manyti, jog **pilnos sudurtinės pavardės su galūnėmis -ckas, -skas** susidarė vėlesniais laikais, jau po kunigaikščių vardų ir net pavardžių įsitvirtinimo!

Žemaitija ir tuo pačiu stambūs žemaičių bajorai turėjo tam tikrą nepriklausomumą nuo didžiojo kunigaikščio ir išlaikė savo savitas pavardes. Kaip pavyzdį pateikiu kelias pavardes.

Zaviša. Šemiota Abankienė Šemeta

Szemiot lub Szemiotowicz

Szemiot/Szemiotowicz

Eišiškių bajorų 1528 metų rejestro išrašas, atspausdintas Aktų...XXIV tome, Vilniuje, 1897 m. 33—34 puslapiai.

B.Stankovič,

Bilevič, M.Montvilovič

P.Steckovič,

Juchno Sopelia, A.Janovič,

Jurej Petkovič, Š.Nemojevič, G.Fedovič,
Jurša Fedevič, Tomko Juchnovič, M.Stecevič
M.Ivaškovič, T.Jakubovič, P.Michalovič,
P.Buividovič ir t.t.

Čia pateikiu tik 16 pavardžių. Viso sąrašė pavardžių 98, iš jų 89 vyčių pavardės. Vyčių pavardės sudaro 91% visų pavardžių. Bajorų pavardės baigiasi žodžiu **vič (vi į čy)**, bet ne **ič (į čy)**. Pavardė **Sopelia** taipogi rodo kilmingumą, nes pavardės gale yra kilmingumą reiškiantis žodelis **la** ir nėra įvardžio **jis**.

Eišiškės nuo II a. prieš mūsų era iki V amžiaus buvo pasienio vietovė, kuri ribojosi su Samogitijos valstybe. Eišiškių apylinkėse buvo apgyvendinti kariškiai gudai (dzūkai), kurie turėjo vyčių pavardes. Pasieniui nusikeliant iki Nemuno, Neries ir Šventosios ar vėliau iki Dubysos, išsikeldavo jaunesni sūnūs, o vyriausias sūnus dažniausiai likdavo toliau tvarkyti ūkį ir atlikti karinę tarnybą už teisę valdyti ūkį.

Šis sąrašas rodo, jog visi bajorai, kurie privalėjo atlikti karinę tarnybą, jau 1528 metais turėjo pavardes. Iš šio sąrašo galima spręsti kiek verti kai kurių kalbininkų ir istorikų tvirtinimai, jog pavardės Lietuvoje susidarė tik XVII ar XVIII amžiuje ir neturėjo nieko bendro su luomais. Tas pats liečia politinių kalbininkų skelbiamą taip vadinamą masinį pavardžių subajorinimą ir sulenkinimą (Jundzila pasidarė Jundzilovičiumi). Atskiri pavardžių subajorinimo atvejai be abėjonės buvo, ypač, kai valstietis norėjo leisti vaiką į mokslus, o priimdavo mokyti tik bajorų vaikus. Tas pats vyko šiais laikais apie 1950 metus, kai moksleiviai, norėdami įstoti į aukštąją mokyklą, stodavo į komjaunimą.

Kretingos valsčiaus karaliaus dvarų valstiečiai

Akty, izdavajemyje Vilenskoju Archeografi-českoju komisiejū, tom*XIV. Inventari imenij XVI stoletija. Vil'na, 1887.

8.Iventar' volosti Kretinskoj, prinadležaščej k* korolevskim imenijam.

Tai tikrai ne bajorai, nes priklauso karaliaus dvarams. Tikriausiai tai karališkieji valstiečiai, kurie senais laikais tikriausiai buvo žemaičių ar kuršių kariškiai.

Kaimas **Dobszaicie**.

Narwoszaitys, Carnysz (naujai priimtas),
Dopszaitys, Dopultaitys, Januszaitys,
Widekaitys, Porysgierys, Stanislawaitys,
Trypierszaitys, Židiniltus, Dawgantys,
Narwoszaitys, Skudaitys, Petraitys, Woyczaitys.

Tik 3 iš 15 pavardžių neturi senųjų kariškių pavardžių galūnės **-aitis (-a į ty jis)**. Pavardė Porysgierys tikriausiai atnešta iš Vokietijos ar Rytprūsių, nes turi dvigubą įvardžiutinį pavidalą **er** ir **jis**. Porysgi+er+ys. Vokiečių kalboje er reiškia jis.

Sąrašas rodo, jog karališkųjų valstiečių pavardės nepervedamos į "slavišką" ar finišką pavidalą, t.y. jų galūnės neatmetamos. Galūnių atmetimas vienaskaitos vardininke tikriausiai yra finų kalbų palikimas, o ne slavizmas. Estai ir suomiai vienaskaitos vardininke neturi galūnės. Tai rodo, jog Lietuvos aukštieji ponai luominių požymių išlaikymo priedanga stengėsi išlaikyti savo sutrumpintas pavardes ir nepakeistas lietuviškas valstiečių pavardes.

Padėtis Lietuvoje galutinio tautos sunaikinimo akivaizdoje

Lietuvos valdžia, o ypač konservatoriai (TS-LKD), Socialdemokratų, Liberalų sąjūdžio partijos, V.Landsbergis, prezidentai V.Adamkaus, D.Grybauskaitė, dabartinis TS-LKD partijos vadovas G.Landsbergis, atsakingi už gynybą ir saugumą A.Anušauskas ir R.Juknevičienė, kartu su JAV, NATO ir ES vykdo galutinį lietuvių tautos, lietuvių kalbos ir Lietuvos valstybingumo sunaikinimą. Jie, Jie įvykdė neregėto masto lietuvių tautos šiuolaikinį genocidą ir todėl slepia tikrą padėtį Lietuvoje.

1. Tarybų valdžia į Sibirą ištrėmė apie **140 tūkstančių** Lietuvos gyventojų, o išvardytieji šiuolaikiniais trėmimo būdais iš Lietuvos į Vakarų NATO valstybes jau ištrėmė **virš 2 milijonų**. Ten buvo didelis nusikaltimas, o dabartinis ištrėmimas yra 15 ar 20 kartų didesnis nusikaltimas.

2. Tarybų valdžia nuo 1940 metų iki 1952 metų sunaikino apie **1%** Lietuvos gyventojų ir lietuvių tautos atsigaminimo galių, o išvardytieji jau sunaikino apie **90%** atsigaminimo galių; Tai 90 kartų didesnis nusikaltimas už tarybinį.

3. Oficialiai **2016–2017 mokslo metų** pradžioje šalies mokymo įstaigose **mokėsi ir studijavo 504 tūkst. mokinių ir studentų**, o nuo 2010 metų per 6 metus jų sumažėjo **148 tūkst.** Išvada. **Visiškai neliks mokinių ir studentų po (504 000 : 148 000) x 6 = 20,4 metų**; Tai rodo, jog po 20 metų Lietuvoje liks tik saujelė pensininkų? Ar tai ne nusikaltimas, o labai vertinga Vakarų labdara?

4. Arti 9/10 jaunų žmonių išvaroma į Vakarų NATO valstybes ir taip vykdomas net dešimt kartinis valstybės gynybinių galių sumažinimas; Tai yra nusikaltimas prieš Lietuvos valstybę ir jį įvykdė išvardytieji.

5. Gyventojų nuo Lietuvoje 1992 m. buvo didžiausias gyventojų skaičius– 3 706 299. Oficialiai jų sumažėjo ir 2017

m. rugsėjo 1 d. jų buvo **2 817 537**. Seimo rinkimuose 2016 metais rinkėjų buvo 2 514 657. Atėmus iš gyventojų rinkėjų skaičių, gausime vaikų iki 18 metų skaičių **2 817 537 - 2 514 657 = 302880** ir tas skaičius yra artimas tikrovei; Tai rodo, jog prezidentinės statistikos skelbiamas 510 tūkstančių vaikų iki 18 metų skaičius yra klastotė. Tai rodo, jog išvardyti asmenys ir partijos užsiima klastotėmis ir jiems. reikia kelti baudžiamąsias bylas už melą ir nusikaltimų nuslėpimą.

6. Oficialiai vaikai iki 18 metų sudaro penktadalį ar net tik 18 procentų gyventojų. Suaugusių yra 4 kart daugiau, t.y. **302880 x 4 = 1 211 520**, o **viso gyventojų tik 1 211 520 + 302880 = 1 514 400**; Tai kuris skaičius 2 847 904 ar **1 514 400** ar dar koks nors kitas yra tikras gyventojų skaičius? Klastotojams reikia kelti baudžiamąsias bylas.

7. Prezidentinė statistika skelbia, kad 2017 m. rugsėjo 1 d. gyventojų Lietuvoje buvo **2 817 537**. 1992 metais Lietuvoje gyventojų buvo **3706300**. Oficialiai gyventojų sumažėjo **3706300-2 817 537 = 888763**

Oficialiai šiuo metu Lietuvoje yra 510 tūkstančių vaikų iki 18 metų, o 1990 metais jų buvo **996,7** tūkstančio. Vaikų iki 18 metų sumažėjo **996,7 - 510 = 486,7** tūkstančio. Oficialiai suaugusių sumažėjo tik **888763-486700 = 402063**. Tai ne stebuklas, o stebuklingo masto klastotė. Oficialiai vaikai iki 18 metų sudaro mažiau penktadalio gyventojų, tai suaugusių turi sumažėti 4 kart daugiau, t.y. **486,7 x 4 = 1946,8** tūkstančio. Viso gyventojų sumažėjo **1946,8 + 486,7 = 2433,5** tūkstančio, t.y. **2,4 milijono**. Kiek tikrovėje sumažėjo gyventojų, ar **888763**, ar **2,4 milijono**? Tai rodo neregėto masto klastotes ir klastotojams reikia kelti baudžiamąsias bylas.

8. Oficiali statistika skelbia, kad 2017 metais į universitetus ir kolegijas įstojo 21 tūkstantis ir įstojusių sumažėjo 2,2 tūkstančio. Jei toliau tokiu pat spartumu bus vykdomas lietuvių tautos naikinimas, tai po 10 metų jau nebus stojančiųjų į kolegijas ir universitetus.

Konstitucijos **3 straipsnis skelbia:**

Niekas negali varžyti ar riboti Tautos suvereniteto, savintis visai Tautai priklausančių suverenių galių. ...

Dabar vykdomas galutinis Lietuvos gyventojų išvaymas iš Lietuvos (išvaroma Tauta) ir tuo yra panaikinamos Konstitucijos garantuotos Tautai suverenios galios. Tai grubus Konstitucijos pažeidimas ir nusikaltimas, bet to nemato teisėsauga.

V.Landsbergis, būdamas Aukščiausios Tarybos pirmininku, galutinai įtvirtino **LR Konstituciją**, kuri **konstituciniu požiūriu panaikino lietuvių tautą** ir tuo sudarė sąlygas nebaudžiamam galutiniam jos sunaikinimui.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Steigiamajame suvažiavime 1988 m. spalio 23 d. priimtoje programoje parašyta:

Sąjūdis *laiko antihumaniškais ir nusikalstamais ir atmeta stalinistinę genocidą, tautų sumaišymo ir „suliejimo“, nacionalinio nihilizmo politiką, ne vieną tautą įstūmusią į etninio išnykimo situaciją.*

Paminėti asmenys įvykdė priešingus veiksmus ir tuo pačiu išdavė skelbiamus tikslus bei apgavo Lietuvos žmones. Ar tai nusikaltimas, ar Sąjūdžio ir išvardintų Lietuvos veikėjų aukščiausia dorybė, kuri pateisina vykdomą galutinį lietuvių tautos sunaikinimą?

Visa tai slepia išvardytos organizacijos ir asmenys. Jie uždraudė per jų valdomą žiniasklaidą apie tai prabilti. Prezidentės valdomi prokuratūros bei teismai iki šiol nemato šių nusikaltimų, nors jiems apie tai daug kartų pranešta

Jie laiko jų dievo Didįjį tvaną, sunaikinusi žmoniją, kaip aukščiausią dorybę ir todėl žmonijos ir tautų naikinimą (ypač lietuvių tautos) nelaiko nusikaltimu.

Išvardyti nusikaltimai rodo, jog iškilo didelis pavojus, jog po 20 metų ar greičiau lietuvių ir bendrai Lietuvos senbuvų

beveik neliks Lietuvoje ir Lietuvos valstybė, lietuvių kalbos bei tauta bus galutinai sunaikintos.

Iškilo būtinybė ginti Lietuvos valstybę, kalbą ir lietuvių tautą nuo galutinio sunaikinimo.

Jų neregėto masto nusikaltimai, įvykdyti šiuolaikinėmis genocido vykdymo priemonėmis, yra dešimtimis kartų didesni už tarybų valdžios įvykdytus nusikaltimus. Todėl būtina prieš juos kovoti, ypač reikalaujant jiems kelti baudžiamąsias bylas.

Kuo greičiau reikia pradėti baudžiamąją bylą prieš TS-LKD partijos vadovybę, kaip labiausiai prisidėjusią prie Lietuvos valstybingumo naikinimo ir lietuvių tautos naikinimo. Labiausiai prie naikinimo prisidėjo šie, TS-LKD partijos veikėjai:

[Gabrielius Landsbergis](#), Vytautas Landsbergis, [Irena Degutienė](#), [Mantas Adomėnas](#), [Andrius Kubilius](#), [Arvydas Anušauskas](#), [Rimantas Jonas Dagys](#), [Rasa Juknevičienė](#), [Jurgis Razma](#), [Emanuelis Zingeris](#).

TS-LKD partijoje yra daug lietuvių tautos patriotų, bet jie yra apgauti nusikalstamos partijos vadovybės. Gal dar padorūs partijos nariai pašalins nusikaltėlius iš partijos ir partija atsisakys lietuvių tautą naikinančios politikos?

Išlikimo strategijos vadovėlio — knygos „Labgeba“, Kaunas, 2008 — 256 pusl., ir paveldo išsaugojimo knygos „Lietuviškos pavardės“, Kaunas, 2012 — 206 pusl. autorius, **labgebas**, išradėjas, m. daktaras, docentas, **Satkevičius Edvardas**, t. 8-37-333116, 8-676-87293, satkevichius@yahoo.com; labgebas@gmail.com; online.savivalda.lt; Kaunas, [2017m. spalio 21 d.](#)

BAIGIAMASIS ŽODIS

Nagrinėjant tolimą mūsų praeitį, ypač pavardes, teko daug gilintis į paprastų žmonių ir bajorų pavardes. Visos pavardės turi didelę istorinę, kalbinę ir pasau-

lėjautinę vertę. Dalis pavardžių atkeliavo į Lietuvą jau prieš 5000 metų nuo Viduržemio jūros. Jose daug įvairių žodžių, kurie vartojamose kalbose jau išnyko. Iš pavardžių ypatybių ir pasiskirstymo galima gauti daug istorinių, kalbinių ir statistinių duomenų, kurių beveik neįmanoma gauti iš kitų šaltinių.

Lietuviškas pavardžių ir senųjų galių kalbų paveldas turi būti išsaugotas, o jo naikintojai turi būti baudžiami nepriklausomai nuo to ar tai pagrindinių kalbinių bei istorinių įstaigų, Seimo, ar Lietuvos Valstybinės kalbos komisijos nariai. Jie visi vykdo seniausio kalbinio paveldo naikinimą, vykdo labai senų bajorų pavardžių nešiotųjų niekinimą ir pavardžių naikinimą.

Valdžia turi suprasti, jog **luominių privilegijų naikinimas neturi būti vykdomas trockiniu-bolševikiniu-socialdemokratinio supriešinimo ir paniekinimo būdu.** Taip darė bolševikai-trockininkai Rusijoje ar socialdemokratai, krikščionys demokratai ir tautininkai tarpukario Lietuvoje. Vakarų demokratijos vykdomas tautų ir tautinio paveldo naikinimas kurio palengvinimui naudojamas demokratijos dievinimas, yra nusikalstamas. Šio tikslo pasiekimui globalistai-trockininkai sukuria visokias žmogaus teisių deklaracijas, konvencijas, konstitucijas ir įstatymus, kuriuose daug kalbama apie žmogaus laisves ir teises, bet nieko apie pareigas išsaugoti gimines, tautas ir jų paveldą.

Absoliučios laisvės sudievinimas be pareigos užauginti pilnaverčius palikuonis, saugančius savo šeimos, savo giminės, savo tautos paveldą, veda prie tautų paveldo, prie pačių tautų sunaikinimo ir valstybių kolonizacijos svetimtaučiais. Kitaip tariant, vykdomas tylus karas be tiesioginių šaudymų.

Visus Lietuvos žmones prašau nekeisti savo pavardžių — savo asmeninio ir savo tautinio ilgaamžiškiausio lietuviško kultūrinio, kalbinio, valstybinio ir paprotinio paveldo. Prašau visomis galimomis priemonėmis priešintis mūsų praeities — pavardžių ir vietinių gimtųjų kalbų naikinimui.

Tarpukario Lietuvos valdžios socialdemokratiniai-bolševikinė politika luomų naikinimo kryptimi stipriai pakenkė Kauno ir Vilniaus santykiams 1918—1922 metų laikotarpiu ir buvo viena iš priežasčių, sukėlusių Vilniaus krašto okupaciją ir prijungimą prie Lenkijos.

Pastaba. Socialdemokratai bolševikai-trockistai po Spalio perversmo Rusijoje 1917 metais panaikino luomus ir tautybes. Stalinas, sutriuškinęs trockistus (bronšteinininkus) ir kovos su jais palengvinimui, 1938 metais atstatė tautybes. Po Perestrojkos Lietuvoje ir Europos Sąjungoje vėl naikinamos tautybės, o tautinė sąmonė laikoma kaip atgyvena su kuria reikia kovoti.

Luomų naikinimo perlenkimai Lietuvoje pasiekė tokį lygį, kad net į istorijos vadovėlius nebuvo ir iki šiol neleidžiama nieko rašyti apie luomų skirtumus. Baigę vidurinę mokyklą abiturientai nežino kuo skyrėsi ponai nuo kunigaikščių, bajorai-žemvaldžiai nuo bajorų-kariškių, laisvieji valstiečiai nuo baudžiauninkų, miestelėnai nuo bajorų, iš kur atsirado plikbajoriai ir kokie skirtumai buvo jų pavardėse.

Per paskutinius 100 metų per istorijos pamokas ir istorijos vadovėliuose buvo dėstoma kas nutiko, bet nebuvo aiškinama kodėl ir kaip tai nutiko. Tai panašu į dėstymą, koks baisus atominis reaktorius, nedėstant jo sandaros, veikimo ir kenksmingumo pagrindų.

Dabartinė Lietuvos valdžios politika, nukreipta į bajorų palikuonių supriešinimą su kitų luomų palikuonimis, yra naudinga nesąžiningai valdininkijai ir labai kenksminga lietuvių tautai ir Lietuvos tautinėms bei kalbinėms mažumoms. Lietuvoje iš esmės nėra priešiško tarp įvairių vietinių gyventojų. Priešiškumą labiausiai iššaukia katalikų bažnyčia, kuri slepia didžiosios daugumos gyventojų bendrą kilmę ir dalinį vietinių žmonių kalbinį suslavinimą, naudojant krikščionišką kalbinę inkviziciją. Suslavinomis vyčių ir Po prostu kalbomis kalbantys vietiniai gyventojai per istorijos ir kalbotyros duomenų klastojimą tyčiniai supriešinami su Lietuvos valstybinę kalba kalbančiais.

Lietuvos valdžia nori paklusnumo ir besąlyginio bet kokių valdžios nurodymų vykdymo. Šitaip ji nori užtikrinti laisvanoriškai-priverstinį lietuvių išvaramą į Vakarus. Ji nenori geresnių naudingesnių minčių Lietuvai, kurių įgyvendinimas sudarytų geras gyvenimo sąlygas Lietuvoje ir nutrauktų lietuvių išvaramą į Vakarus. Tai paaiškina, kodėl Lietuvos valdžia niekina ir nevysto labgebos — geresnių neįprastų sprendimų paieškos.

Ypač akivaizdžios labgebos niekinimo pasekmės yra kalbotyroje ir istorijoje. Didžioji dauguma Lietuvos valdančių-vadovaujančių istorikų ir kalbininkų visomis galimomis priemonėmis priešinasi Česlovo Gedgaudo minčių platesniam paskleidimui. Dalis sukvailintų istorikų ir kalbininkų net nesuvokia, kad Česlovo Gedgaudo knyga "Mūsų praeities beiėškant", yra pirmoji labgebinė Lietuvos istorija. Kojalovičiaus istorija yra jėzuitinė, o Šapokos ir Jurginio krikščioniškos-katalikiškos, nors viena socialdemokratinė, o kita trockistinė-komunistinė.

Didžioji dauguma Lietuvos istorikų ir kalbininkų yra labai dogmatiniai. Jiems užsiminus apie tai, jog iki

priimant krikščionybę, baltarusių, lenkų, pietų Rusijos ir slovakų protėviai kalbėjo gudų kalbomis, panašiomis į dzūkų kalbas, o rusų protėviai iš centrinės Rusijos kalbėjo kalbomis panašiomis į lietuvių-aukštaičių ir latvių kalbas, jie puola į isteriją ir net nepajėgia išklaudyti akivaizdžių įrodymų. Jie net nepajėgia išklaudyti, jog Centrinės Rusijos tarimas, daug žodžių, daug gramatinių savybių, šeimose vartojami vardai liko panašūs į Rytų Aukštaitijos, o baltarusių, Po prostu, vyčių ir lenkų gimtosios kalbos išlaikė dzūkakalbių protėvių (gūdų — nežymiai sukinietintų galių) tarimą, daug žodžių ir gramatinių ypatybių.

Jie nenori Lietuvą paskelbti ypatingu daugumos Europos tautų protėvių kalbų draus-tiniu (ramuva), ir tokiu būdu Lietuvai užtikrinti didesnę saugumą negu Šveicarijai, be įstojimo į NATO.

Lietuvos valstybinės kalbos komisija vykdo lietuvių kalbinio-kultūrinio ir senojo religinio paveldo naikinimą, išmesdama iš Lietuvos valstybinės kalbos visus gališkumus, kurie išliko suslavintose kalbose. Ji labai seną lietuvišką **vėdrą pakeitė kiauru kibiru, palikdama "suslavintą" ki**, nors iš daugumos pavardžių žodį **ki** išmetė !? Jei komisijos nariai bent truputį panaudotų labgebą, tai jie greit įsitikintų, kad būdų gerinti valstybinę kalbą yra gana daug, o jų būdas vienas iš blogiausių ir kenksmingiausių lietuvių tautai.

Didžiąją 1917 metų Spalio revoliuciją, pagrindinai įvykdė JAV žydų apmokamos, žydų tautiniu ir religiniu pagrindu suorganizuotos nusikalstamos grupuotės (prašau nemaišyti nusikalstamų grupuočių su žydų tauta). Šios grupuotės panaikino tautybes ir taip užsitikrino šių grupuočių viešpatavimą aukščiausiuose valdžios

sluoksniuose ir ekonomikoje. Tik po šių grupuočių aptriuškinimo 1938 metais, Stalinas atstatė tautybes ir pradėjo reikalauti proporcingo tautų atstovavimo valdžios organuose.

Perestrojką įvykdė tos pačios nusikalstamos grupuotės ir tęsia 1917 metų Spalio revoliucijos tradicijas. Po Perestrojkos vėl panaikintos tautybės, tėvo vardas ir naikinami moterų bei mergaičių pavardžių skirtumai, kad kuo daugiau sunaikinti mūsų praeitį ir palengvinti Lietuvos senbuvių deportaciją į Vakarų valstybes. Avių bandai nereikia žinoti savo ir savo giminių praeitį. Vaikus reikalaujama auklėti Europos Sąjungos, o ne formaliai panaikintos, bet dar neišrautos iš žmonių sąmonės tautų, jų paveldo gerbimo ir išsaugojimo dvasia.

J. Basanavičiaus ir daugumos tautinio atgimimo veikėjų, kurių dauguma buvo vičkalbiais lietuviais, nuomone lietuviais reikia laikyti visus lietuvių kilmės žmones, nepriklausomai nuo gimtosios kalbos ir nenaikinti jų lietuviškos praeities. Kiekvieno lietuvių pareiga paaiškinti kiekvienam lietuvių kilmės žmogui apie jo ir jo pavardės kilmę, nepriklausomai kur jis gyventų ir kokia kalba jis kalbėtų.

Kita Lietuvoje plačiai skleidžiama nuomonė teigia, jog lietuviais reikia laikyti tik lietuviškai kalbančius valstiečius ir skelbti, jog lietuvių tautą sudaro tik valstiečių palikuonys (apie 40%). Jie slepia, jog daugumos valstiečių pavardės yra graikiškos arba panašios į graikiškas. Jie stengiasi bajorų palikuonis apšaukti lenkais ir skelbti, jog bajorų palikuonims vieta Lenkijoje ir kitur. Kartu stengiamasi nuslėpti, jog bajorų kalbinį suslavinimą pagrindinai įvykdė katalikų bažnyčia, kuri skelbė, jog lietuvių kalbos yra nuodėmingos. Jie puikiai žino, kad

Lietuvos istorija pagrindinai sudaryta iš bajorų karų ir kitų veiksmų. Išmetus bajorus, reikėtų išmesti ir beveik visą istoriją. Ar tai ne dviveidiškumas?

Po Perestrojkos, po 1990 metų, Europos Sąjunga (ES) ir Lietuvos valdžia pradėjo skelbti, jog savęs laikymas lietuvių yra seniena, nes dabar save reikia laikyti nesamos Lietuvos tautos (ne lietuvių tautos) dalimi ir ES piliečiu. Tuo pagrindu oficialiuose dokumentuose nerašomas tėvo vardas ir tautybė. Tai leidžia vienos tautybės asmenims supirkinėti lietuvių turtą ir tą reiškinį slėpti nuo lietuvių tautos. Tai nėra naujas dalykas, nes po 1917 metų Didžiosios Spalio revoliucijos, tiksliau perversmo, kurią įvykdė žydų tautiniu ir religiniu pagrindu suorganizuotos nusikalstamos grupuotės, tautybės Rusijoje buvo panaikintos, o turto valdymas perėjo į šių grupuočių rankas.

Lietuvos valdžia tęsia šią nusikalstamą tautybių naikinimo veiklą. Galvoju, jog tikrieji lietuviai-patriotai nesunkiai supras, kuri iš tų trijų nuomonių yra teisinga ir kuria reikia vadovautis.

2009 metais buvo paruoštas pavardžių „atlietuvinimo“ įstatymas, kuris turėjo sunaikinti LDK ir Lietuvos visas bajorų pavardes, įskaitant ir eilinių kariškių pavardes. Šiuo įstatymu buvo siekiama sutrumpinti pavardes, jas padaryti tinkamas naudojimui NATO šalyse ir dar labiau palengvinti Lietuvos senbuvių deportaciją iš Lietuvos. Tik vieningas daugelio Lietuvos senbuvių pasipriešinimas privertė atidėti šio įstatymo priėmimą.

Visus Lietuvos senbuvius, t.y. lietuvius ir Lietuvos tautines bei kalbines mažumas kviečiu kovoti už savo savitumą išsaugojimą ir gyvenimą tarpusavio darnoje. Savitumai išskiria ir puošia tautas ir mažumas. Pagarba savitumams ir darna

**skirtumų vienybėje yra mūsų gyvenimo pagrindas.
Lietuvos valstybinė kalba turi tarnauti bendriems
tikslams ir nenaikinti mūsų paveldo.**

Pakovokime už viso to išsaugojimą.

Satkevičius Edvardas

(nusižeminant katalikybei būtų Edvardas Satkys)

Turinys

Ledynmetis ir tuoj po jo	3
Galiai ir jų kalbos	3
Galių paplitimas senovėje	3
Galių kalbos senovėje	5
Senovės graikų ir lietuvių kalbų panašumai	6
Dalies galių persikėlimas į Centrinę ir Rytų Europą	9
Prieš 5000 metų iš Balkanų atneštų pavardžių sąrašas	10
Achajai užkariauja Graikiją	10
Dalis galių pradeda žygi į Kiniją ir Indiją	11
Gudų susidarymas	13
Vyčių pavardžių susidarymas	14
Gališkas ir gudiškas palikimas Vakarų Kinijoje ir Altajaus krašte	15
Ujgurijos Miestai	15
Tautos	16
Altajaus upės	16
Kai kurių Vakarų Kinijos ir Altajaus krašto pavadinimų paaiškinimai	17
Gudai (gutai), varomi iš Kinijos, atkeliauja į Europą	21
Samogitija ir gudiškoji Sarmatija	23
Krikščioniškas Sarmatijos sunaikinimas	26
Lietuvių kalbų susidarymas	27
Slaviškų kalbų susidarymas ir išplitimas į šiaurę	28
Pusiau supravoslavintos ir pusiau sukatalikintos vyčių kalbos susidarymas	30
Po prostu ir vyčių kalbų pavyzdžiai	31
Didžiojo kunigaikščio kariškių vyčių ir smulkių bajorų-žemvaldžių pavardės	33
Jogailos 1387 m. Vasario 20 d. privilegija krikštytiems bajorams.	36

Vyčiai carinės Rusijos laikais	37
Bajorų palikuonys XX amžiuje	39
Pavardžių įstatymas	40
Pastabos apie Pavardžių įstatymą	41
Vyčiai XX amžiaus pabaigoje	42
PAVARDŽIŲ PAVELDO NAIKINIMAS LIETUVOJE PO PERESTROJKOS	47
Didžiojo kunigaikščio žemių tvarkytojai ir karvedžiai	51
Kunigaikščių pavardės	51
Eišiškių bajorų 1528 metų rejestro išrašas	52
Kretingos valsčiaus karaliaus dvarų valstiečiai	54
Padėtis Lietuvoje galutinio tautos sunaikinimo akivaizdoje	55
BAIGIAMASIS ŽODIS	59

Suvokimas, jog amžius, sveikata ir vykdomas galutinis lietuvių tautos, o tuo pačiu ir seniausios kalbos sunaikinimas, paskatino kuo greičiau paleisti knygą plačiam nudojimui per visą Pasaulį.

Prašau viso Pasaulio lietuvius kuo plačiau paskleisti šią knygą ir daryti jos vertimus į kitas kalbas. Jos pagrindu prašau Pasaulio visuomenę padėti išsaugoti lietuvių tautą. Reikia prašyti Pasaulio valstybes, kad jos per Suvintųjų nacijų organizaciją ir jos Saugumo tarybą priimtų atitinkamus nutarimus lietuvių tautos išsaugojimui užtikrinti.

Knygos rašymo pabaiga 2018 m. lapkričio 12 d.
Satkevičius Edvardas, +370 676 87293, labgebas@gmail.com.